

Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDÉPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 1. (56-ji metai) 1996 m. SAUSIO-JANUARY 9 d.

DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

7722 George St., LASALLE, Que., H8P 1C4 Tel: 366-6220. \$1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA B.N.

• Sausio mėn. 8 d. rytą TV stotys pranešė, kad tą rytą mirė buvęs PRANCUŽIJOS prezidentas - François MITTERRAND.

PREZ. JELCIN'AS - NUSILEIDŽIA SPAUDIMUI

1995 m. gruodžio mėn. 5 d., Rusijos prez. Boris Jelcin'as vis dėlto, priėmė atsistatydinimą. Užsienio Reikalų ministerio Andrej KOZYREV'o, kuris buvo paskutinis Ministrų Kabineto liberalas bei artimas asmeninis draugas.

Stebėtojai tvirtina, kad tai buvo padaryta dėl parlamento vykusiame rinkimuose komunistinio bloko persvaros, taip pat tai esą ženklas, jog Jelcin'as pasiryžęs kandidatuoti į prezidentus sekančiai kadencijai. Jis tikisi taip sustabdyti komunistų ar kraštutinio nacionalistų kandidato laimėjimą.

Nemanoma, kad būtų didelių pasikeitimų dabar užsienio politikoje po A. Kozyrev'o pasitraukimo, bet tikriausiai santykiuose su Vakarais ir derybose bus laikomasi kiekčiau. Genadij ŽUGANOV'as - Komunistų Partijos vadas, jau girusi turis numatęs savo eventualius kandidatus kiekvienos ministerijos pirmininkų postams. Reikia paminėti, kad min. p. kas Viktor ČERNOMYRDIN'as buvo susitikęs privačiam pokalbiui su G. Žuganov'u. Neskelbiama apie ką buvo kalbama.

Vladimir ŽIRINOVSKI'o ultra-nacionalisto partija - keistai pavadinta Liberalų Demokratų Partijos vardu) sudaro trečią savo didum bloką parlamente. Jis tebemano (ir saviškius itikino), kad Užsienio Reikalų Ministerio postui tik jis pats labiausiai tinkamas ir savo kandidatūrą jau patiekė (nežiūrint apsijuokimo viešnage Vakaruose).

Antroje, kol kas, vietoje parlamente randasi partija "Rusija - Mūsų Namai", vad. Viktoro ČERNOMYRDIN'o.

Prez. B. Jelcin'as nepaminėjo nė vieno, kurį jis numato šiam postui ir š. m. sausio mėn. pradžioje pranešė, kad svarstęs savo kandidatūrą prezidentiniuose rinkimuose. Po tris mė-

nesius trukusio gydymo sanatorijoje, prez. Boris Jelcin'as atrodė atsigavęs ir žvalus.

TAIKOS DALINIAI- ISIRENGIA BOSNIJOJE

Paryžiuje pasirašytas Bosnijos Taikos Susitarimas po intensyvių ilgų pastangų siųsti dalinius į Bosniją. Po ilgų svyravimų buvo pasirašytas ir JAV, kartu su Bosnijos, Serbijos ir Kroatijos prezidentais, Britanijos, Prancūzijos, Vokietijos, Rusijos, Ispanijos vyriausybėmis. NATO išsiuntė pirmus dalinius su kariniais pabūklais. Žiemos sąlygomis sunkiai pravažiuojami keliai, ir nukentėjo vienas amerikietis karys, nuslydęs nuo kelio ir pataikęs ant minos. Buvo sužeistas ir koją.

Kad ir (be reikalo, pavėluotas susitarimas - yra labai reikšmingas ypač, kad tuo bus sustabdyti besaikiai žiaurumai, suvaldant ne tiek skirtingų grupių įsitenėjusius kerštus, kiek trijų ambicingų fanatikų siautėjimą. Pats žiauriausias jų - Bosnijos serbų gen. Ratko Mladic, kuris savo vyrams, žvelgdamas nuo kalvos į Sarajev'ą, pasakė: "Subombarduokite prezidentūrą ir parlamentą. Taikykite vis į musulmonų rejonus - ten nedaug serbų gyvena. Bombarduokit be paliovos, kol jie išsprūtės".

Vis dėl to, - pabūgo tarptautinio spaudimo ir galybės, ir Susitarimas buvo pasirašytas.

Magdalena Birutė Stankūnienė

Gruodžio mėnuo Lietuvoje

Aliejus ant drobės

REGISTRACIJA RINKIMAMS LIETUVOJE

Ambasadose pranešimas Lietuvos piliečiams, gyvenantiems Kanadoje

Lietuvos diplomatinė tarnyba Kanadoje pradeda rinkėjų, dalyvausiančių būsimuose Lietuvos rinkimuose, registraciją. Lietuvos piliečiai, kurie laikinai ar nuolat gyvena Kanadoje, pagal savo patogumą gali užsiregistruoti arba Lietuvos Respublikos ambasadoje Kanadoje (130 Albert St. Suite 204, Ottawa, Ontario K1P 5G4), arba generaliniame garbės konsulate Toronte (1537 Bloor St. West, Toronto, Ontario M6P 1A6. Tel: (416) 538-2992, FAX 416 538-4345. Šiuo adresu konsulas planuoja pradėti dirbti nuo 1995 metų gruodžio 20 dienos.

Lietuvos piliečiai kviečiami registruotis ir pranešti apie save šiuos duomenis: pavardė, vardas, gimimo data, gyvenamosios vietos adresas Kanadoje; Lietuvos piliečio paso numeris; asmens kodas, įrašytas pase.

Duomenis apie save Lietuvos piliečiai gali pranešti asmeniškai, atvykę į Lietuvos ambasadą ar konsulatą, arba atsiųsti paštu ar faksu (613-567-5315 - ambasados; 416-538-4345 - konsulato). Registruojantis paštu, galima atsiųsti ir Lietuvos piliečio paso atitinkamų puslapių, kuriuose yra pateikti aukščiau nurodyti duomenys, fotokopijas.

Lietuvos piliečiai, kurie atsiųs apie save duomenis, bus įrašyti į rinkėjų sąrašus. Jiems prieš kiekvienus rinkimus, kuriuos vykdyti bus pavesta Lietuvos Respublikos ambasada Kanadoje, paštu bus siunčiami visi balsavimui reikalingi dokumentai.

Apie rinkimų laiką ir tvarką Ambasada praneš iš anksto.

* Buvęs komunistų veikėjas - dabar pasiskelbęs socialdemokratas A. KVAŠNEVSKI laimėjo LENKIJO prezidento rinkimus.

Tai - jokia paguoda kad "net ir Lenkijoje..." Tai tik parodo, kaip stropiai, gudriai ir disciplinuotai dirba buvę nomenklaturininkai.

LIETUVĖ-
PASAULIO GREITUJŲ
ŠACHMATŲ ČEMPIONĖ
VIKTORIJA ČMILYTĖ

Paryžiuje vykusiame pasauliniame čempionate, kur dalyvavo 51 valstybės jauni (8-14 metų) šachmatininkai laimėjo dvylikametė šiaulietė. Šachmatais ji žaidžia nuo 4 metų amžiaus.

Greitai Viktorija pateks į vyresnio amžiaus kategoriją, ir ji žada dalyvauti Lietuvos jaunimo pirmenybėse. Iki to laiko - dar dvejetas metų. Sakosi, savo gyvenimo be šachmatų neįsivaizduojanti.

UŽSIDARĖ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS EUROPOJE

Nuo šių metų sausio mėn. 1 dienos sustabdomas "EUROPOS LIETUVIO" savaitraščio leidimas Vilniuje. Ten jis buvo perkeltas iš Didžiosios Britanijos, Londono, tikintis pakelti skaitytojų skaičių ir sumažinti finansines išlaidas.

Vyr. red. Vl. Dargis savo asmeniškai iniciatyva buvo sugalvojęs (ir įvykdęs) neteisėtą ir nelabai garbingą ėjimą - prašyti oficialiai Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko Česlovo Juršėno - paremti šio savaitraščio leidimą...

Vis dėl to, savigarbos neturėta.

Taip pat Londone, laikui bėgant, telkinio gyventojų skaičiui mažėjant (o gal ir pasnaudžiant), teko uždaryti, nenumatant iš anksto padarinių, Lietuvių Namus. Juose telkėsi visos kultūrinės, visuomeninės gyvenimos, buvo ir išnuomojami butai.

Būtino remonto išlaidos, pagal vietinės Kensington'o Savivaldybės reikalavimus - nepakeliamą našta bendruomenei, tad tenka šiuos gražius pastatus parduoti.

m. Kalėdų 2-ą dieną, Ottawoje.

* ORDER OF CANADA medaliu buvo pagerbta Birutė Galdikaitė, žinoma pasaulyje orangutangų tyrinėtoja ir specialiste, buvusi torontietė. Apdovanojimas už jos reikšmingą darbą buvo įteiktas 1995

QUEBEC'AS GAUNA 31% LŠŲ

Iš Kanados federacinės vyriausybės Québec'o provincijai tenka 31% federalinių lėšų.

Oficialūs pranešimai skelbia, kad:

* Québec'o vyriausybė kaltina Ottawą dėl esamos ekonominės situacijos provincijoje. Faktai rodo: kuomet kitos Kanados provincijos vystė įvairias galimybes kontroliuoti išlaidas, Québec'o vadovai buvo labiausiai užsiėmę politine veikla.

* Québec'o vyriausybė tvirtina, esą sumažintas lėšų perkėlimas provincijai yra post-referendumo siurprizas.

Faktas: lėšų perkėlimo sumažinimas provincijoms nebuvo niekam siurprizas. Tai buvo diskutuojama su visomis provincijomis, pradedant 1994 metų pabaigoje ir apie tai paskelbta visiems 1995 m. vasario mėn., pristatant federacinį biudžetą, pagal kurį lėšų perkėlimų pakeitimai įsigalios nuo 1996 m. balandžio mėn. 1 dienos.

* Québec'o vyriausybės manymu, nauja lėšų suma nėra teisingai paskirta Québec'ui.

Faktas: Québec'o provincijos gyventojai sudaro 25% visos Kanados gyventojų, ir Québec'as gaus federalinių lėšų perkėlimo 31% 1996-97 m., tokią pat dalį, kaip gaudavo per paskutinius 6 metus. Gaunama suma - \$11.1 bilijonų - tai beveik 1/3 Québec'o provincijos pajamų.

* Québec'o vyriausybė sako, kad federacinė vyriausybė bando sumažinti valstybės deficitą Québec'o sąskaiton.

Faktas: Québec'ui išlyginamieji užmokesčiai ateinančiais metais bus arti \$200 milijonų.

* Québec'o vyriausybė sugestionuoja, kad tai vienintelė provincija, kuri nukentės dėl valstybės išlaidų sumažinimo metodu.

Faktas: Federacinė vyriausybė, ir kiekviena provincija privalo išipareigoti griežtomis priemonėmis sutvarkyti savo finansus ir atnaujinti ekonomiką. Visos provincijos, įskaitant Québec'ą turi susitvarkyti su tais pačiais išmokėjimų sumažinimais. Viso pasaulio industrinės valstybės pergyvena toki pat iššūkį. Tikslai kartu dirbdami galime užtikrinti visiems kanadiečiams geresnę ateitį.

Kanados Vyriausybės Informacija

SAUSIO 13-oji - LAISVĖS GYNĖJŲ - SAUSIO 15-oji - KLAIPĖDOS KRAŠTO DIENA

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūta, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

TARIAME NUOŠIRDU AČIŲ!

VIŠIEMS mūsų rėmėjams, skaitytojams, bendradarbiams, talkininkams už gautus gausius sveikinimus, šventinius linkėjimus.

Visi skatina nepaleisti plunksnos (ar rašiklio, ar mašinėlės spausdukų) iš rankų, skatina ir toliau palaikyti lietuvišką žodį, lietuvišbės dvasią čia, išeivijoje. Kiti, po kelių dešimtmečių, apgailestaudami savo sveikatos susilpnėjimą, nebepajėgia skaityti, o kartais ir kitaip paremti laikraščio leidimą. Jiems esame dėkingi už metų vartinę buvus mūsų skaitytojų tarpe.

Yra dar visas geras dirvožemis tokių, kurių iš mūsų pusės nereikia taip labai raginti ar skatinti kalbėti, skaityti lietuviškai, palaikyti lietuviybę ir spaudą, bet - rūpi tas trapusis sluoksnis, kuris mūsų "dirvožemiu" nepakan-

kamai pasinaudoja. Savo gyvenimo juo nepapildo.

Tad, lieka ir toliau, jums visiems padedant, dirbti kūrybinį darbą, kol dar pajėgiame. Norime ir toliau pagal išgales išlaikyti tarpusavio ryšį ir skardentis Lietuvos žmonėms, kad esame ir būsimie gyvas tingi. Kad Lietuva buvo yra ir bus mūsų mintyse, mūsų rūpesčiuose ir širdyse - mes niekam neeisime jos pamiršti!

Gera žinoma, kad ir lietuviams - kaip etninei grupei šiame kontinente, šioje Kanados valstybėje, - pripažįstamas prestižas ir dėl to, kad reguliariai leidžiamas laikraštis. (Šalia to - prestiža išlaiko ir pakelia faktas, kad per visą 50 metų buvo išlaikyta savi-garba. Iki dabar - nesėdėjo mūsų ateiviai kalėjimuose nei už vagystes, apgaudinėjimus, nei už apipilėjimus, už narkomaniją, nužudymus, prievartavimus ar net ne už kokių chuliganizmą.

Todėl turime teisę pik-tintis, stebėtis ir reikalauti iš savo tėvynainių Tėvynėje galų gale atsikvėsti ir tvarkytis, besiginant nuo įvairiausio saviškių smurto, nesvarbu kieno inspiruoto!

Taip pat atsikratyti iliuzijos skubaus gerbūvio bet kokia kaina.

Linkime inspiratorius skubiai išaiškinti, izoliuoti, nes jau "5 minutės iki 12-tos!" Nesiteisinti, kad štai tokioje ar kitokioje didelėje valstybėje irgi natūralu apiplėšimai, vagystės, apgaulės. Tai NE PAVYZDYS LIETUVAI - N E PASITEISINIMAS!

Priartėjo visu ryškumu SUVESTINIŲ LAIKAS, pač užsibaigus 1995-iesiems: visiems daryti gerai tai, ką galima gero padaryti - NEDELSIANT.

Sėkmės ir ištvermės mums visiems!
Birutė Nagienė

LIETUVOS KULTŪROS IR MENO PREMIJŲ LAUREATAI

1995 m. einant į pabaigą, gruodžio 13 d. buvo paskelbti Lietuvos Nacionalinių (kodėl dar vis ne valstybinių?) Kultūros ir Meno premijų laureatai.

(Dabar nutarta tokias premijas skirti 7-nias, vietoje anksčiau 5-kių)

Jos atiteko:
- smuikininkui Raimundui Katiliui - už 1991-1995 m. koncertines programas;
- kompozitoriui Broniui Kutavičiui - už keturių kūrinių ciklą "Jeruzalės Vartai" (1991-1995);
- fotomenininkui Aleksandrui Macijauskui - už fotografijų knygą "Kaimo Turgus (1991) ir fotociklus (1977-1994);
- kino režisieriui Jonui Mekui - už kino dienoraščių (1949-1994);
- dailininkui Algirdui Pet-

žant į ligoninę "tariamai sužeistus" kalinius, sušaudoma visa palyda, vienas iš vežtų "ligonių" nušaukiamas, o ant-rasis pabėga ir tikriausiai iki vyriausybės grabo lentos bus ieškomas.

Iš šio įvykio reikia daryti tik vieną išvadą, kad kalėjimuose veikia organizuota plati nusikaltėlių pagalbininkų sistema, kuri juos aprūpina ne tik gėrimais, bet ir šauna-maisiais ginklais.

Lietuvoje sakoma: "Pasakyk kas tavo draugas, aš pasakysiu kas esi tu!" Taigi, ką galima kalbėti apie premjerą A. Šleževičių, kai jis Seime pasakė, jog R. Vaitiekūnu jis pilnai pasitiki, kai tuo metu šis ministras važinėja vogtu užsieninės markės automobiliu! Atrodo, jog komentarai nereikalingi. Gaila Lietuvos Prezidento, kuris savo laiku žadėjo susitvarkyti su nusikaltėliais šiauliuose, gi šiandien, kada sproginėja užtaisai Vilniuje, jis mums jau nežada nieko. Ir kada Lietuvoje vyksta toks žiaurus chaosas, ir kuomet nusikaltėliai neišaiškinami, kyla klausimas, ar tai nedaroma pagal kažkieno užsakymą? Juk visos KGB struktūros mūsų šalyje liko nepanaikintos ir, reikia tikėtis, kad jos dabar dirba daugiau nei dirbo praityje. Mes jų neišaiškiname, kadangi mūsų Saugumas nedirba savo tiesioginio darbo, o aiškina tie, kurie gamina fiktyvius troleibus talonėlius, ar tapę archeologais, ieško nuzudytų partizanų kaulelių, tarsi to negalėtų atlikti kitos įstai gos.

1995 m. lapkričio 20 d. LTV ryto laidoje kalbėjęs Seimo pirmininko pavaduotojas E. Bičkauskas, visokiais būdais stengėsi pateisinti apšaudytus, su savo tiesioginėmis pareigomis nesusidorojančius vadovus. Į pateiktus klausimus mes girdėjome atsakymus: "Ne visai taip". Ir iš visos TV laidos negirdėjome iš jo kaip turėtų būti, kad "ne visai taip" nebūtų. Tiesa, buvo pasiūlyta į kovą su organizuotu nusikalstamumu pasikviesti visuomenę. Keistai nuskambėjo tas kvietimas, kai visuomenė šiandieną su-temus, jau bijo išeiti į gatvę. Kai vykstant teismo procesui, ji atsiima ar keičia savo parodymus nusikaltėlių naudai. Kai policininkai pro pirštus žiūri į nusikaltėlius ir nusikaltimus žinant, kad jie rytojaus dieną bus paleisti į laisvę, ar išteisinti Temidės tarnų teismo salėje.

Ne, jau vėlu, jau per toli nueita, ponai valdžios pareigūnai! Kol jūs aiškinotės ir kaltinate vieni kitus, nusikaltėliai nesnaudė. Jie daugelį veikėjų nupirko, kitus prigąsdino, trečius sušaudė ar susprogdino. Draugovinėlių laikai jau seniai nuėjo į nebūtį ir šiandieną kvieisti į pagalbą visuomenę yra daugiau nei naivu.

Baigiant, noriu pasakyti pono Premjero išsakytą mintį, kad Vyriausybė negali dėl kiekvieno sprogimo ar nusikaltimo keisti ministrus, nes jie turi patirti... Tačiau kaip, turint tokią patirtį, vyksta tokie dalykai? Gal geriau būtų interpeliavus Vyriausybę, pakeisti ją tokia, kuri sugebėtų pateisinti žmonių viltis, kovotojams su nusikaltėliais pritaikyti mokamus atlyginimus ir pareiklauti iš jų profesionalaus, rezultatyvaus darbo. Gi dabar - ir kvailiam aišku, koks bereikalingas ir beprasmiškas yra Seimo posėdis, kai nusikaltimas įvykdytas, o nusikaltėlių nėra...

Kęstutis Lavickas, Lietuvos Politinių Kalinių Partijos
Pirmininko Pavaduotojas, Vilnius, 1995.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Sveikiname Tėvynėje ir po pasaulį pas-
sklidusius lietuvius, laimingai sulaukusius

Šv. Kalėdų ir
viltinai žengiančius į

Naujuosius Metus.

Prisimindami praėjusiais metais nueitus ke-
lius, atliktus darbus bei pasiektus laimėjimus,
ateinančiais metais ryžkimės dar labiau dirbti
Nepriklausomos Lietuvos valstybės statybai ir
užsienių lietuvių lietuviybei.

Visada gyvenkime mintimi, kad mūsų darbų
tikslas būtų sviesi LIETUVOS ateitis, jos žmo-
nių gerovė ir gyva tautai bei valstybei užsienio
lietuvių.

Linksmų Kalėdų
ir laimingų Naujųjų Metų!

PLB Valdyba:

Bronius Nainys - pirm.;
Rimas Česonis;
Vacys Garbonkus;
Dr. Petras Kisieliū;
Baniutė Kronienė;
Milda Lenkauskienė;

Dr. Vitalija Vasaitienė
Aleksas Vitkus;
Paulius Mickus;
Juoza Gaila-PLB atstovas
Lietuvoje;
Vytautas Kamantas -
PLB fonco pirmininkas.

ruliui - už 1990-1995 m. ta-
pybos darbus;
- vertėjui Antanui Rubšui -
už 1978-1995 m. bibliotikos
vertimus;
- skulptoriui Vytautui Šeriui
- už 1990-1995 m. skulptū-
ras.

BANKINĖ AFERA GRUODŽIO PABAIGOJE

Lietuvos Banko tikrinto-
jai 1995 m. spalio-lapkričio
mėn. tikrinimo laiku nustatė,
kad Lietuvos Akcinis
Inovacinis Bankas nesilaiko
taisyklių ir jo išpareigoji-
mai yra didesni už jo

aktyvus. Tokiu būdu LAI
Lanko veikla sustabdyta.
Įvelta į ekonominių
nusikaltimų tinklą ir LIT-
IMPEX Banko vadovybė,
tiriant finansines šių bankų
situacijas. LITIMPEX vado-
vai Gintautas Preidys ir
Jonas Mackevičius kaltina-
mi pinigų iššvaistymu. Su-
imtas Artūras Balkevičius,
LAI Banko vadovas.

Gruodžio 21 d. Seime
buvo priimtas Indėlių Pri-
valomojo Draudimo Įstaty-
mas, pagal kurį draudimo
suma bus lygi Indėlio dy-
džiui, bet ne didesnė kaip
5.000 litų.

Verta pastebėti, kad po
keletos (jei ne keliolikos)
bankų bankrotų tik dabar
ir dar tokie ribotai drau-
dimo sumai priimtas įsta-
tymas! Ir už jį balsuojant,
55 Seimo nariai pasisake
už, atsirado 4 - prieš, ir
9 - susilaikę...

Ar todėl, kad menka
apdraudžiamoji suma, ar
dėl kokių kitų, neiškių
priežasčių?

Kur gi tad gyventojai
turėtų saugiai laikyti savo
sutaupas, ar algas, ar už-
darbį? Kojinėje?, Čiužinyje?
Pakasę po žeme, kiemelyje?

Lietuvos Banko V-bos
pirm. Kazys Ratkevičius
painformavo Seimą, apie
padėtį bankininkystėje.
Centrinio banko vado-
vas pabrėžė, kad įstatymai
neleidžia tinkamai vykdyti
komercinių bankų priežiū-
ros.

Seimo nariai, tačiau,
tokiu teoriniu banko valdy-
bos pirmininko paaiškinimu,
atrodo, nebuvo patenkini
ir pasiūlė LB Valdybos
pirmininkui Kaziui Ratke-
vičiui atsistatydinti. Kodėl
taip sunkiai atsisakoma
"plačių mostų" avantiūry?

Taikos ir ramybės palaima teaplanko
Jūsų namus Kūčių vakarą,
o šv. Kalėdos tedžiugina širdį.

Būkite laimingi,
sulaukę šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų.

Garsas

1995 / 1996

Šv. Kalėdų ir
Naujų Metų

PROGA

Sveikiname

seses ir brolius šaulius
ir linkime daug šventiško
džiaugsmo, laimės, gra-
žaus ir sėkmingo šauliško
darbo 1996 metais!

HAMILTONO DLK ALGIRODO
ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Lietuvoje

VILNIAUS UNIVERSITETO REKTORIUMI VĖL IŠRINKTAS ROLANDAS PAVILIONIS

Gruodžio mėn. pabaigoje, VU universiteto Tarybos posėdyje 84 nariai balsavo už ir 10 prieš rektoriaus Rolando Pavilionio kandidatūrą antrajai rektoriaus kadencijai, t.y. sekantiems 5-riems metams.

Seniausiojo Lietuvoje ir Rytų Europoje Universiteto vadovą rinko Tarybos ir studentų paskirti fakultetų bei institutų atstovai.

Prieš 5-rius metus buvo kandidatavę 5 asmenys rektoriaus postui.

Sol. Adelė Galaunienė

● KAUNO Muzikiniame Teatre, baigiantis 1995 m., buvo atlikta tradicinė TRAVIATOS opera. Ji buvo pirmą kartą pastatyta prieš 75-rius metus Kaune ir tapo kiekvienų naujų metų išvakarių tradicija.

Kanadoje, Montrealyje, Slaugos Namuose dar gyvena daugelį kartų dainavusi pagrindinį Violetos vaidmenį "Traviatoje" Elzbieta Kardelienė.

Pirmoji Violeta Lietuvos Operoje buvo Adelė Nezabitauskienė - Galaunienė.

Minint Lietuvos Operos 75-metį, planuojamas memorialinis muziejus dailėtyrininkui PAULIUI GALAUNEI ir ADELEI GALAUNIEI.

1941 m. SUKILĖLIAMS IŠDUOTI REZISTENTO PAŽYMĖJIMUS

Lietuvos gyventojų Genocido ir Tyrimo Centras informavo Sukilėlių sąjungos tarybos narį ir igaliotinį Kauno apygardai Damioną Riauką, kad Seimas 1995 m. lapkričio mėn. 17 d. priėmė nutarimus nr.1-665 ir nr.2-1003, kuriais pavedama pasipriešinimo dalyviams, jų tarpe ir 1941 m. birželio mėn. sukilėliams, pripažinti rezistentus vardus ir išduoti pažymėjimus.

PAMINĖTA RAŠYTOJA BRONĖ BUIVYDAITĖ

Jos 100-tojo gimtadienio sukakties proga Kauno Maironio Lietuvių Literatūros Muziejuje veikia jai skirta paroda. Vyko renginiai ir Vilniuje, Panevėžyje, minint šios rašytojos ir mokytojos šviesią asmenybę. Ji yra mokyklinio romano pradininkė Lietuvoje, - jos "Atversti Lapai" buvo jaunimo mėgstamiausia knyga. Ji yra išteigusi ir pirmąjį Lietuvoje jaunimo teatrą.

Sukakties proga yra išleistas svarbiausių jos kūrinių rinktinė PRO VALKYSTES LANGA. Išleido "Vyturio" Leidykla.

* GRIPO EPIDEMIJA Lietuvoje paskelbta oficialiai. Vilniuje, antroje pusėje gruodžio mėn. sirgo 7505 gyventojai, KAUNE- gripas prigriebė 4220 gyventojų, KLAIPĖDOJE- 541, ŠAULIUOSE- 372, PANEVĖŽYJE- 1.667.

1996.I. 9

Vykstant epidemijai, bus uždrausta lankyti ligoninius ligoninėse, ir jeigu daugiau kaip 20% vaikų susirgs mokyklose, jos bus uždarytos, o daugiau gyventojų privalės suteikti pagalbą namuose sergantiems.

Patikimiausias būdas apsiginti nuo pavojingo gripo yra skiepai. Ši liga žinoma jau nuo XII amžiaus, tačiau jos tipo virusai vis išsivysto į įvairias naujas atmainas, ir tenka taikyti naujus skiepus.

* BALTIJOS ASAMBLĖJA savo mokslo premiją 1995 m. paskyrė Lietuvos mokslininkui- Lietuvos Mokslo Akademijos nariui, prof. Juozui Kuliui už darbų ciklą fizikinės-cheminės biologijos srityje.

Literatūros premija teko latvių poetui ir vertėjui Uldziui Berzin'ui už tris jo poezijos rinkinius.

Meno premiją gavo estų tapytojas Peter Mu-dist'as.

Gruodžio mėn. 1 d. premijos buvo iškilmingai įteiktos Tallinn'e.

GRUODŽIO MĖNESYJE...

* VAŽINĖJA vis į tolimesnius kraštus Lietuvos vyriausybės vyrai, - turbūt, nenori atsilikti nuo A nerikos...

Premjeras Adolfas Šleževičius rado pretekstą nusiskraidinti (aišku, su gausia palyda) netgi į KINIJĄ, o ten- min. pirminkas Li Feng'as pareiškė pageidavimą, kad prekyba tarp Kinijos ir Lietuvos būtų vykdoma didžiųjų firmų, nes taip lengviau garantuoti prekių kokybę ir pasisakė, kad Kinija galėsianti duoti paskolų kontraktams. (Gera, kad viešai nepaklausė, kiek jau įsiskolinusi Lietuva...).

Min.p-kas A.Šleževičius pasiūlė Kinijai aktyviau investuoti Lietuvoje, naudotis Klaipėdos uostu tranzitui per Lietuvą į Vakarų (kol kas, net paprastų tranzitų nesugebama tvarkingai kontroliuoti ir pervesti... deja). Lietuvos Ambasada tos kelionės proga Kinijoje buvo atidaryta. Tačiau, neprotiniausias ir labiausiai kompromituojantis buvo, vienu žinių teigimu, mūsų Ministerio Pirminko pasisakymas: "Lietuvoje yra politinių grupių, palaikančių Tibeto separatizmą" (suponuojant, kad vyriausybė pripažįsta Tibeto...okupaciją?). Pakilus nusistėbėjimo tokiu netaktiškumu Lietuvos spaudoje, Lietuvos vyriausybės atstovas spaudai pareiškė, jog šiuos žodžius pasakęs ne Ministeris P-kas, o Kinijos min.p-kas Li Peng'as. Kokie sakiniai sekė po to - gal paaiškės, nesvarbu kas juos pasakė.

Apie žiaurią Tibeto okupaciją žino visas pasaulis! Dėlai Lama, priverstas pasitraukti iš savo krašto, oficialiai buvo pripažinęs kritišką metu Lietuvos Nepriklausomybę ir buvo pagarbiai sutiktas viešnagės metu Vilniuje.

Po tokių pareiškimų Kinijoje, Lietuvos Tibeto Rėmimo grupė prie Kinijos Ambasados Vilniuje surengė piketą.

Tokie minėti pokalbiai ir tokiems gausiems Lietuvos vyriausybės keliautojams, iš šalies žiūrint, turėjo kainuoti pernelyg didelės sumas, kurios kažin ar pateisino "nuomonių pasikeitimus" ir "sugestijas". Visa tai buvo galima pigiau ir tikrai diplomatiškiau atlikti, kad ir kaligrafiškai išrašytomis raidėmis ant brangaus popieriaus... O būtų užtekę ir tik kelių žmonių Lietuvos Ambasados atidarymui!

Tokiu besaikiu išlaidumu kelionėmis yra pasipiktinę ne tik tie žmonės Lietuvoje, bet ir nemaža Seimo narių.

* Užsienio Reikalų ministras Povydas Gylis lankėsi MAD-

RIDE- Ispanijoje, kur įteikė oficialų Lietuvos Respublikos Prezidento pasirašytą prašymą priimti Lietuvą į Europos Sąjungą.

(Ar nebūtų gražu, jeigu Europos Sąjunga išreikštų nepasitikėjimą kad ir dėl to, kad Lietuvoje jau 12 bankų bankrutavo! Dėl išulauš apgaudinėjimo, nemokšiško ir dėl vyriausybės nesugebėjimo ir nenoro tikrai civilizuotai ir atsakingai tvarkyti pagrindines finansines įstaigas.)

Vengrija, Lenkija, Slovakija, Rumunija, Latvija ir Estija tokius oficialius pareiškimus jau yra įteikusias.

R A Š O IŠ LIETUVOS:

"Labai man patinka gėlės, todėl 6-į arų sklype lyje daugiausia gėlės, daržovių mažai. Daugelis sodo kaimynų priekaištauja, gir-

XX

XXX-TAJAME "DIRVOS" NOVELES KONKURSE

Andrius R. MIRONAS, gyv. JAV-ese, laimėjo pirmąją premiją \$500, už "Auką Karo Dievačiui", o antrąją premiją - \$300, laimėjo klapėdėietis prozininkas Vladas VYŠNIŪNAS už novelę "Mindaugas". Ji buvo parašyta 1940 m., skir'a autoriaus redaguotam ir miške leistam partizanų literatūriniam leidiniui "Žodžiai iš Miško".

Kuomet slėptuvė buvo susprogdinta, kūriny su žuvo kartu su visa kita medžiaga. Vladas Vyšniūnas novelę atkūrė 1991 metais.

NKVD kariuomenės tribunolas buvo nuteisęs autorių 1940 m. 10-čiai metų laisvės ir 5 metus tremties bausmėmis.

1990 m. V. Vyšniūnas išleido knygą "Šiaurės Eskizai", antroji dalis "Alkanoji Stepe" tebėra rankraštyje. Yra parašęs ir daugiau apysakų.

"Dirvos" XXX-tajame novelės konkurse dalyvavo 28 autoriai.

Premijos skiriamos iš šviesaus atminimo SIMO KAŠE-LIONIO palikimo.

XX

S U V E S T I N I Ų L A I K A S

PIRMAISIAIS nepriklausomos sumaišties metais Lietuvoje imta garbinti vadinamąjį laukinį kapitalizmą. Ne vienas aukštas pareigūnas ir į šokių tokių tautos vadus pretenduojantis veikėjas palinguodavo galva ir pasakydavo, jog tai neišvengiama, toks yra perėjimo į laisvą rinką dėsningumas. Turtas turi susirasti savo šeimininkus, o pinigai susikaupti rankose tų, kurie moka juos "daryti". Iš tų laikų iki šiol gyvuoja nuomonė, jog tik pinigų žmonės, tiksliau, dideli pinigai vienos rankose, pradės tikrąją valstybės kūrybą. Per tuos keiserius metus iškilo daug milijonierių - Stašaitis, Bubnelis, bankų bankelių, firmų firmelių, aukštesnio ir žemesnio rango valstybės vadovai... Didžiama ju subliuško Kuo virto tie milijonai ir kaip jie kūrė, stiprino mūsų valstybę? Kaip pinigų "darymas" susijęs su valstybės kūrimu?

Šitaip keliant klausimą, aiškėja, jog pinigų "darymo" procesas iš esmės yra priešingas valstybės kūrimui nes tokie dalykai kaip tauta (darbo jėga, skurdas, nusikalstamumas...), valstybė, tarptautiniai ryšiai ir santykiai yra priemonės "daryti" pinigus. Kad ir kaip būtų keista, patys pinigai nieko nekuria. Kuria žmonės.

Šiuo metu Lietuvoje dar kuria tie, kurie neturi nei valdininkijos sluoksniuose plūduriuojančių kreditinių milijonų, nei didelės įtakos nusikalstamame pasaulyje. Kuria tie, kuriuos melžia ir teleekranuose postringaujantys apie gamybos didėjimą, realaus pragyvenimo gerėjimą, ir nemėgstantys visuomenės dėmesio. Apie tuos kuriančius būtų galima daug kalbėti, tačiau man idomiau pasiaiškinti kūrybinį pinigų "darymo" aspektą. Ką valstybė laimėjo iš to, kad LUOKĖ, LAVERA, AURABANKAS, KAUNO HOLDINGO KOMPANIJA ir daug kitų firmų veikėjų "pasidarė" pinigų, daug daug pinigų? Kokios naujos gamyklos buvo pastatytos, kokie valstybiniai šalies ekonomiką pertvarkantys projektai buvo įgyvendinti, kiek naujų daro vietų buvo sukurta, kiek žmonių įgijo naujas, modernias specialybes, kiek jaunimo užsienyje gavo tikslių išsimokslinimą? Apie tai neteko nei girdėti, nei skaityti. Šioje srityje - mirtina stabilizacija. Didysis mąstytojas Gena (turbūt, Gernadijus Konopliovas, bankininkas? "NL" Red.), yra bene pats geriausias kūrėjas - pinigų "darytojo" pavyzdys. Didžiuliai pinigai plaukia per šio veikėjo rankas, didžiulės materialinės vertybės (valstybės) plaukė per tas pačias rankas, kai jos dar tvarkėsi ankstesnių pareigų aruodose. Visa kūryba - ekonominiai raštai, turintys sukurti "didelių smegenų" vaizdą ir padėti gauti "dar pinigų". O juk eilinis europietis, pasižiūrėjęs į išleistą "Raštų" tomą, tik pagūžčios pečiais, nesuvokdamas, kokio mės taliteto reikia būti, kad nesuprastum, jog tokia "knyga" diskredituoja ne tik patį "mąstytoją", bet ir visą jo veiklą.

Tačiau, juk ne jis vienas toks kūrėjas. Ir ištis, daug pinigų suplaukia į jų rankas, tačiau ne sukūrė, o tik sugriovė. Tiesioginė griovyba matyti aiškiai - kur tik žmonės patys imasi energingai dirbti, gauti šokių tokių pelną, ten prie jų po kurio laiko prilimpa genų ir adolfų būreliai nariai, kurie sugeba, nustekę tuos žmones, pasidaryti sau "dar". Tas "dar" šiuo metu - daugiausia užsienio kreditų pavidalu. Kreditų, kurie gaunami užtatant Lietuvos žmones bei turtą. Net tuščią mokesčių mokėtojų kišenę galima užtatyti - įkeičiant ateitį. Yra kita, nematoma tos kūrybos pusė - žmonių moralės pagrindų naikinimas. Laikraščiuose aprašomi nužudyti pinigų "darytojai", o kiek aplinkui žmonių buvo ir yra pavergta, paniekinta, išniekinta, galų gale parduota ar įkeista? Nes pinigų "darymo" mechanizmas iš esmės paremtas ne kūryba, o apgaule, perėmimu, nusavinimu. Gauti-apgavus, gauti - sunaiki-

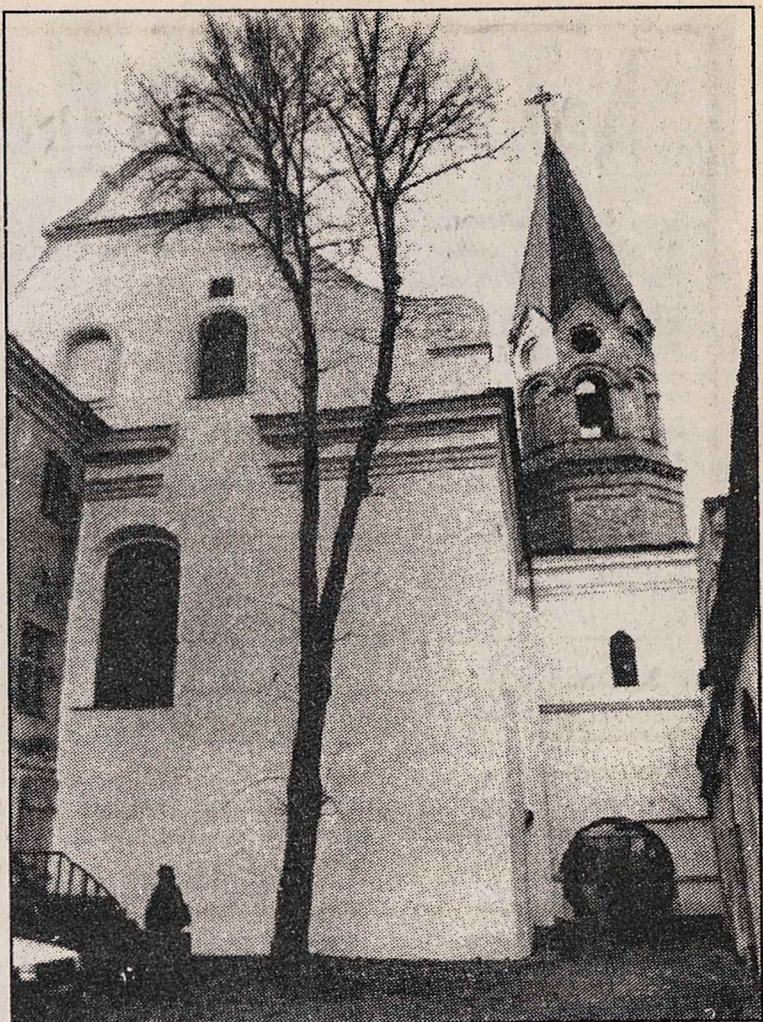
di senas žmogus, o durnas, augina gėles, juk jos nevalgomos, geriau augintų bulves.

Bet ką paveiksi, jei toks mano pomėgis.

Būdamas kaime pas seserį, pamačiau, kad kaimo žmonės labai gyvena be jokios perspektyvos. Daugelis girtuokliauja, naktimis ir vakarais užsidarę, bijo žulikių. Gali žmogus ir iš nelaimės belstis- bijo įsileisti."

Rašo, kad daug kas gaminasi samagoną, o jaunimas tiesiog esąs baisus- jokios kultūros. "Pasiteiravus ar jie skaito laikraščius, knygas - pasirodo, kad "iš 30-40 gyventojų tik tai du tesiprenumeruoja laikraštį. Taip, kad daugelis galvoja, gal išgelbės Lietuvą tik išeiviai iš užsienio lietuviai".

A.

VILNIUJE- VĖL VEIKIA LIUTERONŲ ŠVENTOVĖ

1555m.Vilniuje pastatyti Lietuvių Liuteronų šventovė sovietinių okupantų nurodymu valdžios buvo uždaryta 1941 m.

atidarymo iškilmes

praeitų metų lapkričio mėn. buvo atvykęs išeivijos vyskupas iš Čikagos- Hansas Dumpys. vyskupas iš Vokietijos Kolnagė, dalyvavo tu nurodymu valdžios buvo uždaryta 1941 m. pas Jonas Kalvanas.

nus. Juk jeigu tai bus naudinga kokiam Genai, tai jis ir savo banką nustekens, paleis vėjais visus bendradarbius, tačiau gaus "dar". Vėlei - nieko nesukūręs. Žmonės tokius pinigų darytojus vadina "rykliais", ir šis vaidinys tebetinai tikslus, juk rykliai yra bene paties mažiausio intelekto gyvūnai, tačiau patys plėšriaisi. Jie ryja viską, kas aplinkui, net savus. Tokie ir mūsų kūrėjai, tik jie dar palieka mėslo krūvą, kurios neiškuops ir kelios kartos.

Visas tokių kūrėjų žvaigždynas praeitą šeštadienį buvo susirinkęs minėti "Klano" penkmečio. Vadovai kalba energingai, be jokių išlygų. Jaučiama, kad jie yra šeiminkai, o kam jie nepatinka, tie gali eiti į visas keturias puses - pasaulis didelis, o pas mus demokratija. Jie visiškai ramūs dėl savo padėties ir ateities. Manau, tas tvirtumas nėra iš piršto laužtas. Pirmiausia, jie valdo visą ekonomiką ir bankų sistemą, suformavo savą valdininkijos sluoksnį, kuriame valstybės kūrimo ar valstybinių interesų idėjos kelia tik juoką. Tos idėjos skirtos konferencijoms, pasitarimams, kreditams, kreditams "išmušti". Yra tik asmeniniai interesai, susiję su "Klano" interesais. Visa kita - gaivalų trukdančių "laisvajam verslui" ir nepatenkintų "demokratijos plėtra" prasimanymai. Antra - būsimi rinkimai nėra jau tokie beviltiški valdančiajai partijai, kaip šitai atrodo chroniška siauraprotyste sergančioms antrojo ešalono opozicinėms partijoms. Tai, kad jos stokoja intelekto, yra vienas rimtesnių LDDP kozirių. Tačiau ir konservatoriai stebėtinai lengvabūdiškai kol kas leidžia laiką. Rodydami teleekranuose savo intelektualinį pranašumą prieš valdančiosios partijos ideologus, jie neparemia to pranašumo jokiais realiais darbais, jokiom realiom nacionalinėm iniciatyvoms. O kai iniciatyvos imasi tie antrojo ešalono "chronikai", tai konservatorių intelektualams tenka pradėti aiškinamąjį darbą, kuris naudingas vėlgi - tik LDDP-istams. O realiam politiniame gyvenime konservatoriai liko be jokių jėgos ar spaudimo svėryų. Net kuriant demokratinę ideologiją, jie vėlksi spaudai iš paskos. Tačiau, ir per pačius rinkimus valdančioji partija gali padaryti keletą visai netikėtų strateginių "ėjimų", kurie garantuoti jei ne jai pačiai, tai jos žmonėms daugumą būsimajame Seime. Tarkime, iš partijos, sukėlė kritikos šurmulį, išstoja keletas ryškesnių veikėjų ir įkuria savo judėjimus, kurie dalyvaus būsimuose rinkimuose. Tokius judėjimus ar net partijas gali įkurti ir "labai nepatenkinti" savo partijos veikla kai kurie Seimo nariai. Juk tada dalis LDDP elektorato balsus atiduos ne opozicinėms partijoms (beje, vargu ar jos pajėgs sukurti vieningą rinkimų programą, jei iki šiol niekaip negali įsivaizduoti, kokią Lietuvą norėtų kurti, o "kritikams", "reformatoriams". Įmanomas ir priešrinkiminių valdančios partijos "atsinaujinimas", "skilimas", tik šitai tinkamai padaryti reikės daugiau proto ir jėgų, nes ne visi nariai supras žaidimo esmę.

Tikslas yra vienas - būsimame Seime turį vyrauti savų žmonių dauguma. O jei kelių ir trūks - nupirks. Be to, dar ir Valdo Adamkaus figurą galima puikiai panaudoti savam žaidimui. Pagrindas bus padėtas paprastas - ta pati pigi virta dešra, o žmonės vis dėlto neprisimins, kaip greitai ir ta dešra tapo didžiuliam neįkandama.

Tų įsitikinusių savo ateitimi fone gaudžiai atrodo besirūpinantys muziejaus buvusiuose KGB rūmuose ar archyvų išlikimu, genocido aukų atminimu. Jie tiesiog nesupranta, kad "poezd užė ušei!"(traukinys jau nuvažiavo). Ar gali buvę Maskvos parankiniai savo noru leist įamžinti savo veiklos pėdsakus, kada jie iš tarnų virto valdovais? Praeis dar keleri metai, ir jų subrandintų ideologų karta parašys kitą Lietuvos pokario istoriją, kur bus įtvirtintas didysis LKP vaidmuo, išlaikant ir įtvirtinant valstybingumo idėją, sudarant pasaulinę socializmo sistemą. Ką jau čia genocidas, korupcija ar nusikaltimai.

Vytautas Rubavičius / "LITERATURA ir MENAS", 1995 m. gruodžio mėn. 16 d., Nr.50. Lietuvos Rašytojų Sąjungos savaitraštis. Prenumerata užsienyje (oro paštu): 1 metams- \$90,- (Am.), ½ metų - \$48,-(Am.). Čekius- "Money order" galima siųsti į Redakciją: "Litertūra ir Menas", Universiteto g.,4, 2000 VILNIUS MTP 3,LIETUVA/.

Bataliono buvęs L.e.p. vadas kpt. A. Chrapko, buvęs LitPla-1 būrio vadas Kroatijoje, taikos palaikymo Danijos bataliono sudėtyje, azuoliuko sodinimo ceremonijoje 77-ųjų Kariuomenės įkūrimo metinių proga, L.e.p. pavaduotojas intendantas kpt. A. Sirtautas, štabo viršininkas mjr. A. Valinčius, lt. L. Lukoševičius.

Kauno Vytauto Didžiojo atskiro jėgerių batliono karininkai; L.e.p. bataliono vadas kpt. G. Macijauskas, štabo viršininkas mjr. A. Valinčius, vado pavaduotojas techn. ir ginkluotei vyr. lt. M. Lekavičius, lt. V. Talaišis, vyr. lt. A. Tumpa, L.e.t. vado pavaduotojas intendantas kpt. A. Sirtautas, lt. Juodis, vyr. lt. A. Baranauskas ir antras iš dešinės - buvęs montrealietis Augustas Mylė su svečiais.

KARIUOMENĖS DIENOS MINĖJIMAS KAUNO VYTAUTO DIDŽIOJO ATSKIRAJAME JĖGERIŲ BATALJONE

Pažymint Lietuvos Kariuomenės 77-ąsias metines, Kauno atskirajame Vytauto Didžiojo jėgerių bataljone įvyko iškilmingas minėjimas, į kurį buvo pakviesti ir dalyvavo Lietuvos Šaulių sąjungos vado pavaduotojas S. Ignatavičius, Centro valdybos nariai J. Petrikas ir V. Žiūra bei dabar Lietuvoje gyvenantis LŠS išėivijoje Lietuvos Karaliaus Mindaugo kuopos pirmininkas A. Mylė.

Iškilmingą minėjimą pradėjo laikinai einantis bataljono vado pareigas kapitonas G. Macijauskas, kuris trumpai papasakojo tarpukario Lietuvos kariuomenės nueitą kelią. Vėliau apie Lietuvos kariuomenės šių dienų gyvenimą kalbėjo bataljono štabo viršininkas majoras A. Valinčius, buvęs Lit Pla -1 būrio vadas Kroatijoje, Taikos Palaikymo Danijos bataljono sudėtyje, kapitonas A. Chrapko papasakojo apie karius, palaikancius taiką Jugoslavijoje.

Lietuvos kariuomenės 77-ųjų metinių proga bataljono karininkai pasodino azuoliuką, kurį pašventino Kauno Panemunės bažnyčios klebonas A. Vasiliauskas. "Teužauga šis azuoliukas į didžiulį azuolą, kuriam nebaisios audros ir vėtros. Tebūnie Lietuvos kariuomenė panaši į tokį azuolą". Šiais žodžiais savo pamokslą baigė kleb. A. Vasiliauskas. Jis pasveikino visus Kariuomenės Dienos proga ir palinkėjo ištvermės bei stiprybės tarnyboje.

Po to svečiai buvo pakviesti į aikštę, kur bataljono kariai pademonstravo parodomąsias pratybas. Čia jėgeriai parodė drąsą, ištvermę ir jėgą. Svečiai, tarp kurių buvo ir Kauno skautai, negailėjo kariams plojimų.

Vėliau svečiai buvo pakviesti į Karininkų svetainę, kurioje jų laukė puikios vaisės. Keldamas taurę už Lietuvos kariuomenę, Augustas Mylė su ašaromis akyse kalbėjo: "Paskutini kartą Lietuvos kariuomenės parada mačiau 1939 metais, kuomet ir man teko jame dalyvauti. Dabar vėl mačiau Lietuvos karių ir šaulių parada, mačiau jų nus veidus, kurie pasiryžę kovoti už Lietuvos laisvę, kuri tikrai bus apginta". Už Lietuvos kariuomenės karininkus, puskarininkus, karius, savanorius ir šaulius buvo pakeltos sampano taurės.

Trumpai apie Atskirąjį Vytauto Didžiojo Jėgerių Bataljoną

1991 m. vasario mėnesį buvo įkurta Kauno "Geležinio Vilko" mokomoji kuopa.

1992 m. vasario 3 d. įkurtas Lauko kariuomenės brigados "Geležinis Vilkas" Kauno bataljonas.

1993 m. spalio 24 d. Krašto Apsaugos ministro A. Butkevičiaus įsakymu, bataljonui buvo suteiktas Vytauto Didžiojo vardas.

1995 m. kovo 25 d. bataljonas reorganizuotas į Kauno Atskirąjį Vytauto Didžiojo jėgerių bataljoną.

Bataljonas randasi Kaune, Panemunėje, buvusioje tarpukario Lietuvos Karininkų Mokyklos teritorijoje. Čia stovėjo paminklas Vytautui Didžiajam. Bataljono vadas majoras S. Veprauskas šiuo metu mokosi JAV kariniame koledže.

Jėgerių bataljonas yra specialiosios paskirties /spec. pajėgos/ bataljonas galintis vykdyti žvalgybines, diversines ir priešdiversines užduotis.

S. Ignatavičius

GRAŽINKIME SKOLĄ AŠMENOS VIETINEI RINKTINEI

Turiu brolio laiškus iš Anglijos, kuriuose minima gegužės 14-15 naktis. Tarp susaudytųjų Ašmenoje - jo mokyklos suolo draugas. Brolis vis prasidavo manęs: kai būsi Vilniuje, nuvažiuok į Ašmenos kapus, ten guli mano draugas... Prieš kelerius metus nuvažiauvau. Sunkiai sekėsi ieškoti brūzgynu virtusiose lenkų kapinėse su vienu kitu prižiūrimu kapu. Radau 1921-1922 m. lenkų karių brilišką kapą su aukštu kryžiumi ir jau netekusi vilties, grįždam atgal, sutikau jauną žmogų ir užkalbinau. Jis man patarė kreiptis į prie pat kapų gyvenusią senbuovę. Metusi puodus, senutė nuvedė mane į patį didžiausią dilgėlyną kapų dešiniajam pakrašty ir aiškino, kad "dolžno byt zdes no naverno niez ostalos ni sleđa"... Nejaugi? Ėmiau akylai naršyti brūzgyną ir už keleto metrų pamačiau betoninį stulpelį su Vyčio kryžiumi įleistu į betoną gal 1,5 cm. Čia mociutiui padėkojau. Jį buvo pasakojusi, kad jaunus, vien su apatiniais vaikinus vežė sumestus į vežimus, matėsi nukarusios rankos, basos kojos. Laidojo bendroje duobėje, klojo eilę eglisakių, eilę lavonų, ir t.t.

Tada radau gal 4-5 tvoros stulpelius su metalo liekanomis, visa kita stelbė aukščiau galvos sukerojusios piktžolės, dilgėlės, piktai laukinių erškėčių dygliai. Palikau gėlės žiedą ir išvažiauvau. Bet koks sunkus jausmas slėgė grįžtant. Žinojau, kokio tikslo vedini, čia pakasti jaunuoliai išėjo iš savo namų, palikę tėvus, seseris, draugus, mokyklos suolą ar "žagres dirvoj..." Ir koks šiurpas jų kapo vaizdas! Bent nebūtų tų betono stulpelių ir juose - Vyčio kryžiaus. Ir visa tai - ne Bykov Myse, ne Norilske ar Kolynoj, o čia pat, prie Vilniaus.

Nuvykusi kitais metais prieš Vėlines, kada rudens šalna ir vėjas nuo dilgėlių, aviečių nuplėšė lapus, apstulbau. Pirma maniau, kad čia tik 4x4 ar truputį didesnis plotelis skirtas mūsų kareivėlių amžinam poilsiui, o dabar belapė augmenija apnuogino didelį plotą, kitados aptvertą tvorele su tais betono stulpeliais. Pravaliau kampa aptvare, padėjau porą žvakių, chrizantemų.

Iškalbėjau su pažįstamais Kaune. Žadėjo su jaunimu nuvykti. Ir nuvyko. Rado ant šio brolių kapo nuverstą nupjautą patvorio gluosnį. Nutempė šalin, pasėjo rūtų... Tada dar nebuvo nei Sąjūdžio, nei Lietuvos laisvės idėjos. Kalbėjom ir dirbom tylomis.

Buvau Ašmenoje šią vasarą. Brolių kapas vėl tapęs sąvartynu, kurį saugo apie 30 Vyčio kryžių (maždaug tiek stulpelių). Nors buvo 1944 metai, bet kapą suspėta aptverti, pastatytas medinis kryžius, kurį esu mačiusi nuotraukoj.

Kodėl rašau Jums? Negaliu patikėti, kad Lietuvoje neliko artimųjų tų 45 čia sugulusių vyrų. Tegul jau nėra tėvų, bet juk tikrai yra brolių, seserų. Pavieniui nuvažiaavęs, žinoma, nepadarysi nieko, bet susibūrę, atsivežę įrankius ir pasiskirstę, kas kada prižiūrės kapą, tikrai galėtum sutvarkyti jį. Artėjo pavasaris, ir kol augalai nesu sprogo, juos būtina iškirsti, išplėsti šaknis. Gal verta pamąstyti apie gyvatvorę? Čia ne tik artimųjų, bet ir visų mūsų reikalas. Mokame tvarkyti kapus, tad pagerbkime ir tuos jaunus idealistus, savanoriais išėjusius kovoti už Tėvynės laisvę. Būtų galima laikraštyje, o gal per "Atgimimo bangą" paskelbti datą ir iš visos Lietuvos susirinkti vieną dieną ar valandą kilniai talkai.

Bent nebūtų tų betono stulpelių ... Juk visi su pajuo-4 psl.

ka gali pasakyti: štai kaip lietuviai gerbia tuos, kurie ryžosi paaukoti gyvybę už jų ateitį.

Prašau Jūsų pagalbos, nes iki šiol mano laišakai nesulaukė atgarsio. Dirbti galima jau dabar.

D. Baukytė

KĄ SIŪLO SEIMO OPOZICIJA

Pirmadienį įvykusioje spaudos konferencijoje Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius pristato partijos siūlymus, kaip sutvarkyti mokesčių sistemą. Šiomis principinėmis mokesčių programos nuostatomis Tėvynės sąjunga pradeda pristatyti konkrečias ekonomines ir socialines programas, kuriomis bus vadovaujamasi ir po Seimo rinkimų.

G. Vagnorius paragino LDDP vyriausybę ir Seimo daugumą padaryti ir vieną "gerą amnestiją", - atleisti visas Lietuvos įmones nuo delspinigių ir baudų už nesumokėtus mokesčius, kurie priskaiciuoti iki 1996 metų sausio 1 d. ir susidarė dėl klaidingos Vyriausybės politikos. TS(LK) siūlo, vieną kartą atleidus nuo baudų ir delspinigių mokėjimo, nuo kitų metų pradžios nustatyti civilizuotą tvarką. Baudos ir delspinigiai turėtų būti išieškomi laikantis visiemis vienodų reikalavimų - juos visos įmonės turėtų grąžinti ne iš karto, o per dvejus ar trejus metus, priklausomai nuo priskaiciuotų sumų dydžio. Dabar baudų ir delspinigių mokėjimai atidedami tik kai kurioms įmonėms išimties tvarka. Šioms įmonėms atidėjęs ar faktiškai beveik atleidus jas nuo mokesčių, kitos atsidūrė daug blogesnėse sąlygose, jos negali konkuruoti su nokestines privilegijas gavusiomis įmonėmis. Tik sąmoningai piktybiškai mokesčių nemokantiems asmenims turėtų būti taikoma griežta tvirtinė atsakomybė savininkams ir baudžiamoji - administratoriams.

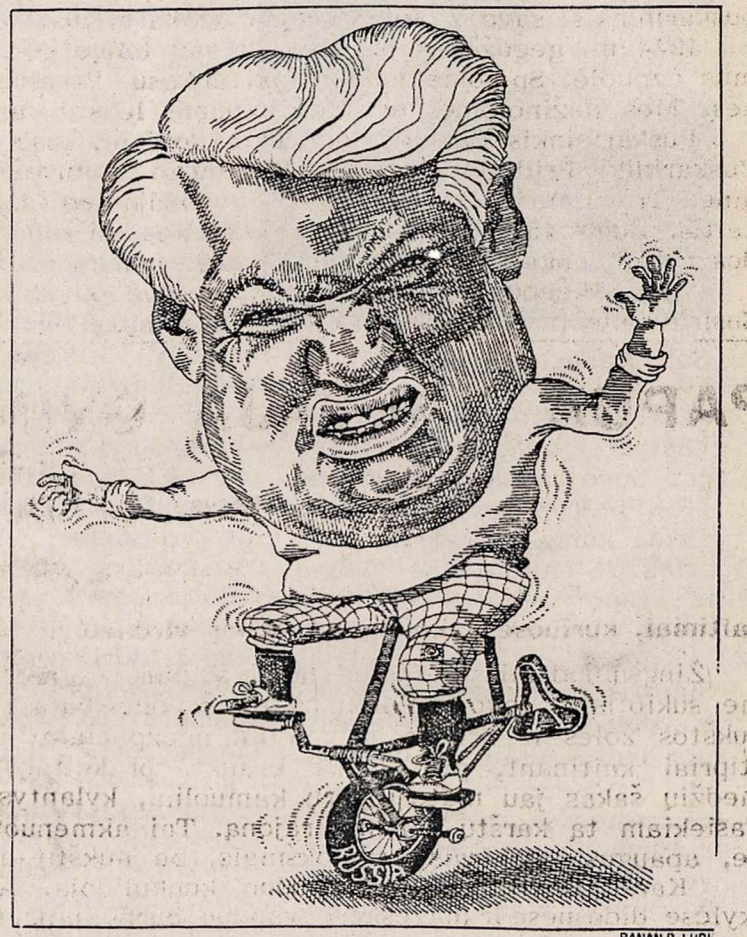
Reikia nustatyti aukštesnius pareigybinius atlyginimus ar priedus mokesčių inspektoriams, kontrolės ir kitiems teisėtvarkos pareigūnams, bet nedelsiant turėtų būti panaikintas jų premijavimas už mokesčių ir žalos išieškojimą ar turto konfiskavimą. Teisinėje santvarkoje už tarnybą valstybei, juo labiau už pareigų atlikimą teisėtvarkos įstaigose, darbuotojai negali būti premijuojami tarytum komercinėje struktūroje.

Tėvynės sąjunga taip pat siūlo panaikinti žyminio mokesčio ir kitų rinkliavų priedangą Vyriausybės neteisėtai įvestus mokesčius. Mokesčius turi reglamentuoti tik įstatymas, kuris esant reikalui, gali būti detalizuojamas.

Mokesčių tarifai turėtų būti sutvarkyti taip, kad tiesioginių ir pridėtinųjų mokesčių suma vidutiniškai neviršytų 35 procentų įmonės grynujų pajamų. Už vieną išmokamą atlyginimo litą valstybiniam biudžetui ir valstybiniam socialiniam draudimui neturėtų būti atskaitoma daugiau kaip 65-70 centų. Dabar už gaunamą užmokesčio litą valstybė pasiima iki 90 centų. Priėmus LDDP siūlymus padidinti mokesčių tarifus, šie atskaitymai padidėtų iki 1 lito 40 centų.

Tėvynės sąjunga pajamų mokesčio trifi siūlo netgi sumažinti nuo 33% iki 31%, o susidariusį skirtumą panaudoti papildomam asmeniniam sveikatos draudimui, nes be šių lėšų neįmanoma pagerinti sveikatos apsaugos finansavimo ir įgyvendinti draudiminės medicinos. Mokesčių sistema pertvarkius pagal tokius pajamų mokesčių pakeitimus, siūloma bent desimčiai metų atsisakyti pelno mokesčio.

(Iš DIENOVIDIS, nr. 47-48, 1995 m. gruodžio 22 d.)

"Ir jūs, vaikai, taip darykit kaip tėvelis daro..."

MACHINACIJOS. TAIP AR NE?

J.J.Benius

Prez. Brazauskas, lankydamasis Švedijoje su delegacija iškėlė Vytauto Didžiojo I-ojo laipsnio ordinus karaliui Carl XVI Gustaf ir karalienei Silvijai "už nuopelnus Lietuvai" (už Rusijai grąžintą auksą ir pabėgėlius?) /Lietuvos Aidai, lapkr. 23 d., 1995/

M. Gorbačiovas, dar prieš 1991 m. perversmą, spaudoje pareiškė grasinimais atiduoti Vilnių ir jo sritis Rusijai arba Gudijai, jeigu Lietuva taptų nepriklausoma. (Kodėl negražinti Lietuvai Kaliningrado-Rytprūsių už tai?) /East European Politics and Societies, 1995/

Prez. Jelcin'as atvykęs prie diskutuotino Estijos-Rusijos rubežiaus, agresyviai pareiškė: "Neatsisakysime nė vieno Rusijos šventos žemės centimetro, nežiūrėnt KAS grobuoniška jos norėtų. Mes nesiderėsime su Estija, Latvija ar kokia kita valstybe tuo klausimu".

/New York Times, Nov.24,1994/

V. Žirinovskis (Wulf), ultranacionalistas-komunistas, išreiškė savo idėjas ir net pateikė spaudai jo nubraižytą būsimos Europos žemėlapi, jei jis taptų sekančiu prezidentu:

- Žiauriai sumažinti Lenkiją (tarsi 1772-93-95 m. padalinimais), Vokietijai grąžinti Danzigą ir Sileziją, o Rusijai kai kurias rytines provincijas. Lenkijai atitektų už tai Lvovo sritis.

- Rusija pasiimtų visus tris Pabaltijo kraštus, Estijai paliekant tik siaurą ruožą apie Tallin'ą, kuris taptų tarsi "Liuksemburgas ar Lichtenšteinas".

- Vokietija pasiimtų Austriją ir Čekoslovakijos respubliką, lygiai kaip buvo valdant Hitleriui.

- Kaliningrado sritis būtų grąžinta Vokietijai;

- Bosnija visai pranyktų, nes būtų padalinta tarp serbų ir kroatų;

- Vengrija paimtų iš Rumunijos Transilvaniją;

- Didžioji Bulgarija gautų Graikijos ir Rumunijos dalis, įskaitant Bukareštą ir Turkijos valdomą Europos dalį (Lietuvai būtų grąžinta tik senovinė emblema - Vyčio ir Erelio simboliai!). Tokiu būdu Rusijos sienos "nebus keičiamos"...

/Reuter-LeMonde, Jan.29, 1994/

Lenkijos vyriausybė pasisakė, kad "jokių pretenzijų į Lietuvos teritoriją neturi ir jokių jos lenkų autonomijos reikalavimų nerems" (jeigu Lietuva atsisakys Rytprūsių su Suvalkų-Augustavo žemėmis!)

/Gazeta Wyborcza, lapkr. 19 d.,1995/

(Pastabos skliausteliuose - J.J.B.)

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

Mano tėvas Vaclovas Lapinskas gimė 1876 m. Tarnaujant carinėje rusų kariuomenėje, prie Mozūros ežerų, jį paėmė i nelaisvę ir išvežė i Vokietiją. Po ketverių metų parėjo palieges. Mirė 1919 m. birželio 23 d. Likome du broliai: aš ir Kazimieras.

1936 m. gegužės 1 d. mane pašaukė i būtinąją tarnybą. Tarnavau Šančiuose, antrame pulke, pirmojoje kulkosvaidžių kuopoje. Po mėnesio kapitonas Gaigalas paskyrė mane i mokomąją kuopą. Po šešių mėnesių mane paskyrė grandiniu, vėliau gavau puskarininkio laipsnį. Emiau mokyti naujokus.

1940 m. sužinojau, kad esu išvežamųjų sąrašuose. Iki 1941 metų birželio slapsciausi Pakalniškių, Dubravos kaimuose.

Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, naktį ėmė bombarduoti Aleksoto aerodromą. Rytą Jankauskas, Samulaitis ir aš susitikome Laisves alėjoje. Buvome beginkliai. Rusai bėgo iš Kauno, Aleksoto tiltas buvo susprogdintas, nebuvo telefono ryšio. Su kitais sukilėliais iš saugumo pastato išleidome kalinius lietuvius, o ten sugrūdome enkavedistus. Išplėšėme enkavedistų ginklų sandėli. Puolėme Šančių kareivines.

Grįžau namo, 1942 m. gegužyje vedžiau Prancišką Juočytę. Susilaukėme dukters Romualdos.

1943 m. i mūsų namus atėjo nelaimė. Einanti namo Kūčių vakarą žieuriai nužudė broli Kazimierą. Apie brolio nužudymą pranešė Kruonio igaliotinis Jurevičius.

Perskaitę "Lietuvos aide", kad renkama P. Plechavičiaus Vietinė rinktinė, susirinkome Marijampolėje. Ten mus aprengė vokiškomis uniformomis, apginklavo. 1944-ųjų kovo pradžioje, suskirstę kuopomis, išvežė i Vilnių, iš ten i Ašmeną. Vienus apgyvendino mokykloje, kitus privačiuose namuose.

Kuopos vadas buvo kapitonas Pačebutas. Aš buvau puskarininkis, savo žinioje turėjau 32 kareivius.

1944 m. gegužės 4 d. apie 22 val. (buvo sekmadienis) mus užpuolė. Spėjome nubėgti iki apkasų. Prasidėjo kautynės. Mes nežinojome, ar mus užpuolė lenkai, ar rusai.

Puskarininkis Babonis, pritrūkęs šovinių, susisprogdino. Puskarininkį Pridotką sužeidė. Po mūšio jį nuvežė i ligoninę. Traukiantis, žuvo Verikas iš Marijampolės, Vorininkaitis. Žuvo 45 mūšikiai. Mes laikėmės iki šeštos valandos ryto. Lenkai pradėjo bėgti. Viskas nurimo.

Vadą Pačebutą, kaip išdaviką, nušovė patys kareiviai. Susirinkome prie vieškelio Vilnius-Minskas. Ten pamatėme

vokiečių bunkerį. Šiaip taip susikalbėję, gavome šovinių. Surinkome žuvusiuosius ir atgabenome prie vieškelio. 10 savanorių ėjome pažiūrėti, kas vyksta Telminove. Ten radome du sužeistus plechavičiukus. Aplinkui poškėjo šūviai. Lavonus nuvežėme i Didžiąją Ašmeną, o kareivius i ligoninę (jų likimo nežinau).

Susitikome Plechavičiaus pavaduotoją pulkininką Vidugirį. Staiga mus apsupo ir nuginklavo vokiečiai. 1944 m. gegužės mėnesį atvežė i Oldenburgą, kur išbuvoame apie porą savaitių. Iš ten - i Berlyną, Tegelį. Apgyvendino Tegelio mokykloje, įdarbino Oranenburgo aerodrome.

1945 m. balandžio viduryje aerodromą pradėjo bombarduoti. Žuvo daugybė žmonių. Likau gyvas tik per plauką. Rusai puolė vis aršiau. 1945 m. gegužės mėnesį pasiekėme Danijos sieną ir pasidavėme amerikiečiams. Jie perdavė mus anglams, šie išvežė i Belgiją apgyvendino sandėliuose, kur telksojo balos. Daugelis mirė badu ir nuo šalčio. Lavonus mesdavo i sručių statines ir kažkur išveždavo. Taip žuvo 48 lietuviai.

1946 m. gegužės 20 d. mus išvežė i lagerį Vokietijoje. Ten buvome iki 1947 m. birželio mėnesio. Tada anglai išvežė mus žemės darbams i Angliją. Susingau džiova, ligoninėje išgulėjau 2 metus ir 7 mėnesius. Vėliau man prvertė staliaus amatas. Užsidirbęs šiek tiek pinigų, galėjau grįžti i Lietuvą, bet žinojau, kas ten manęs lauktų. 1947 m. parašiau laišką i namus. Iš atsakymo sužinojau, kad mano šeima labai sunkiai verčiasi - žmona su dviem vaikais nuomojasi kambarį. Paaugęs sūnus piemenauja, dukra prižiūri svetimus vaikus. Bet padėti niekuo negalėjau.

1954 m. gavau leidimą dirbti statybose. Darbas sekėsi. Turėdamas laisvo laiko, iš mažų medžio gabaliukų darydavau paveikslus. Dalyvavau trijose parodose.

1952 m. gavau lietuvio pasą, kuri man itekė Bronius Balutis. Iki 1979 metų priklausiau Tautos fondui. Prisidėjau prie labdaros, prie Anglijos bažnyčios, lietuvių sodybos statybos.

1978 m. pirmą kartą parvažiavau i Lietuvą. Susitikau su savo šeima. Sūnui jau buvo 34-eri. Buvo vedęs, augino sūnų. Dukra augino dukterį ir sūnų.

Buvau parvažiavęs dar tris kartus, o 1994 m. birželi sugrįžau i Lietuvą visam laikui. Dabar gyvenu pas sūnų.

1994 m. gruodžio mėnesį man sukako 80 metų.

Vaclovas Lapinskas, Kaišiadorys (iš TREMTINIO, nr. 19).

M.K.ČIURLIONIPO Kelio medžio skulptūros: Vilnius - Druskininkai

5 žvaigždės, o ant raudonos - rojaus paukštis.

Penkias naktis kajutėje išbuvau vienas, nes vadovas Bob gavo atskirą kajutę. Kajutės buvo labai stipriai šaldomos, kad nakties metu maliarijos moskita nedrįstų veržtis i vidų, būdavo net per šalta miegoti.

Ateina vakaras dar stovint prie Dobu salos ir girdisi vakarinis varpo skambėjimas, atsklindas per įlanką. Po vakarienės teks plaukti 7 valandas iki Alotau uosto, apie 160 km. kelionė.

Paskutinį kelionės vakarą laive įvyko atsisveikinimas. Abiejų grupių vadovai kalbėdami padėkojo vokiečių ir kanadiečių vardu itekė vokus su pinigais skirtus laivo patarnautojams. Laivo ekskursijos vadovė Jean, atsiliepdama irgi dėkojo už mūsų atsilankymą ir pasinaudojimą laivo patarnavimais. Šį vakarą buvo rodomas filmas apie Papua-Naujosios Gvinėjos kraštą ir žmogėdras, kur buvo minima, kad Rockefelleris su palydovu dingo 1960 m. be pėdsako ir galvojama, kad kanibalai juos pasigriebė ir suvalgė.

Laivas nuo Dobu salos pajudėjo tik 11 val. vakaro. Išplaukus siautė labai stiprus lietus, tiesiog liūtis, kad apatinis laivo atviras denis buvo apsemtas ir tarnautojai dirbo išsijuose, stumdami vandenį per bortą lauk.

Alotau uostas ir kelionės pabaiga

Ryte jau buvome atplaukę i Alotau uostą ir pavalgę pusryčius, kraustomės iš laivo. Iš pat ryto, nors debesuota, bet labai šilta. Čia irgi didelė plati įlanka. Keleta laivų stovi uoste. Vienas, mums čia bebūnant, atplaukė, o šiaip didelio judėjimo nėra, tik mažiukai motoriniai laiveliai zuja.

Išlipę iš laivo, dar pavaikščiojom įlankos pakraščiu iki kitos pusės, kur dabar baltuoja stovintis mūsų laivas "Melanesian Discovery". Aplink įlanką eina asfaltuotas kelias i patį Alotau miestelį. Kai kurie mūsų keleiviai eina i tą miestuką pasižiūrėti. Įlankos vanduo uosto rajone yra labai švarus, skaidrus, matosi koralinės uolos, plaukiojančios žuvys. Vanduo čia dar neužterštas - nėra industrijos tik paliai įlanką stovi keletas sandėlių, važiuoja sunkvežimiai ir daug pėsčiųjų, kurie praeidami vis pasisveikina. Bendrai, vietiniai žmonės labai draugiški.

Iš30 val. iš laivo turime važiuoti i aerodromą - pradėjo lyti, nepraejo ne vienos dienos be lietaus. Pirma išveža mūsų lagaminus, o paskiau atvažiavęs autobusiukas paima mus. Veža pajūrio keliuku, kuris yra siauras, vienos linijos, tad prasilenkiant, vienas jų turi sustoti ir praleisti kitą. Pakelėje namukai jau didesni, gražesni, bet vistiek ant polių iškelti. Kertam daugelį upelių, kurių tiltukai labai siauri. Pakelėje daug vandens ir tirštai augančių žolių, kur galėtų gyvuliai ganytis. Prie miestuko net ir kiaulių nesimatė, nes užaugusi žolė žmogaus dydžio.

Po pusvalandžio pasiekiam Gurney aerodromą. Jis neasfaltuotas, tik supiltas mažiukų akmenukų skalda. Mums bestovint, atskrenda kaukdamas propelerinis PNG kariškas, pilkos spalvos lėktuvas, ir kiek pastovėjęs, vėl išskrenda. Dar kiek palaukus, atskrenda keturių motorų propelerinis lėktuvas, kuris paima visus belaukiančius - apie 50 keleivių. Skrendame i sostinę Port Moresby virš valandų laiko, žvelgiant i apačioj matomas jūros įlankas, miškus ir kalnus. Ten nusileidė, netrukus persėdam i sprausminį dviejų motorų New Guinie lėktuvą skridimui i Hong Kong'ą. Jį pasiekiam per 6,5 valandas.

Hong Kong'e kiek atsipučiam, išbūdami ten visą dieną. Bendrakeleiviai siaučia po krautuves, atlikdami paskutinius apsipirkimus. Balandžio mėn. 12 d. vakare paliekam šį susikimsų miestą skridimui i San Francisco. Ši diena buvo įsidėmėtina, nes kirtome tarptautinę laiko zoną, atgaudami prarastą dieną ir balandžio 12-toji buvo dvi dienas iš eilės. Lėktuvui besiantinant prie San Francisco, prie mano sėdynės priėjo vadovas Bob su kitais kelionės dalyviais, nešdami bonką šampano su pyragu ir dainuodami "Happy Birthday". Tai buvo netikėtas gimtadienio siurprizas sios kelionės metu! Po 12 valandų skridimo jau Amerikoje pasiekiam San Francisco.

Pernakvojus San Francisco mieste, balandžio mėn. 13 d. pasiekiamo Toronto miestą per keturias valandas. Tad iš viso teko ore išbūti nuo Papua-Naujosios Gvinėjos iki Toronto - 22,5 valandos; penkiom valandom mažiau, negu skrendant i ten.

P A T A R L Ė S:

* Nedaryk nieko, ko negalėtum kitam papasakoti - (kiniečių);
* Blogi darbai nuog kalniuko, o geri - prieš kalniuką (lietuvių);

* Gera gražų rėdyti, o protinga mokyti (lietuvių) .
5 psl.

PAPUA NAUJĄJĄ GVINĘJĄ APLANKIUS

Stasys D a l i u s

/ p a b a i g a /

Šaltiniai, kuriuose aukojamas žmones virdavo

Žingsniuodami prieiname labai šlapias vietas, tad turime sukiotis iš tako, aplenkiant telksančias balas. Apsupti aukštos žolės ir krūmų, o vėjeliiui neužpučiant, ir saulei stipriai kaitinant, pradedame braukti prakaitą, bet pro medžių šakas jau matosi garų kamuoliai, kylantys i viršų. Pasiekiam tą karštų šaltinių rajoną. Tai akmenuota vieto vė, apaugusi atskirais krūmokšniais, be aukštų medžių.

Karštuose šaltiniuose vanduo kunkuliuoja. Atskirose skylėse didesnėse ir mažesnėse vanduo burbuliuoja nuo besiveržiančių dujų. Ateiname prie vieno didelio šaltinio, užimančio nemažą plotą, gana gilaus, su geru priėjimu prie prie krašto. Vadovė sako, kad žmogėdros tame šaltinyje panerdavo savo aukas giliausioje vietoje. Sustojam prie kito šaltinio, čia tam tikrais protarpiais kunkulas musa i viršų. Vanduo trykštą gal kokius penkis metrus aukštyn. Kitose mažytėse, giliose uolos skylėse, burbuliuoja tamsus vanduo, bet šiaip jis visuose šaltiniuose labai skaidrus, švarus.

Grįžtame prie šaltinio, kur girdisi čiurlenimas. Tai upelis prasideda nuo ten, irgi karštas vanduo, o toliau jau atvėsta. Prie vieno šaltinio laivo tarnautojai atsinėse kiaušinius, kuriuos šaltinyje per 10 minučių kietai išvirė. Temperatūra tuose šaltiniuose yra virš 200 F. Visi valgėme tuos kiaušinius užsibarstydami šaltinių šonuose susikristalizavusia balta druska, kuri yra gero skonio. Sieros kvapo prie šaltinių nesijaučia, tik garai kyla, nors čionai karštas oras.

Sutinkame daug vaikų eidami taku atgal. Visi tiesia rankas sveikinimui. Labai draugiški ir nebijo svetimų žmonių. Prisivaikščioję, būrelio vaikų lydimi, grįžome atgal i Deidei kaimą pajūryje. Nuo čia pajūriu veda takas toliau i Budovą, i katalikų misiją, mokyklą ir ligoninę. Dalis nepavargusių patraukė tuo keliuku, nors vadovė išpėjo, kad teks dar pusvalandis žygiuoti iki to kaimo. O kiti grįžome i laivą, nes tokiame karštyje tolimas vaikščiojimas per daug sunkia prakaita...

Išgėrus kavos ir nubraukus prakaitą, su laiveliu nuplaukėm i Budova misiją. Ten yra padaryta krantinė ir laivelis greitai priplaukia. Toliau nuo pakrantės tarp medžių aikštelėje pastatyta katalikų bažnyčia jau iš normalių medžiagų, su stogu ir sienomis. Viduje yra trys eilės suolų, bet labai žemi, tad sėdant reikia beveik atsitūpti ant grindų. Mums atėjus, vyko pamaldos; kunigas ar kas kitas, be liturginių rūbų, priekį altoriaus sakė pamokslą vietine kalba ir kalbėjo labai ilgai, tad kiek pasėdėję, išėjome laukan.

Po to lankėme ligoninę, kur švarūs kambariai, metalinės lovos baltai apklotos, o viename kambaryje tik čiužiniai padėti ant grindų. Gimdymo skyriuje randame keturias motinas neseniai pagimdžiusias, vaikai gimę toje savaitėje, o vienas buvo gimęs prieš dieną. Naujagimiai, mažytėse lovelėse paguldyti, miega apdengti antklodėmis. Jaunos motinos čia pat sėdi savo lovose ir šypsodamos parodo savo kūdikius. Pačioje ligoninėje yra tik viena vyriausia sesuo, bet ji kartu turi ir mokyklą, paruošia seserų padėjėjas. Kursas dviejų metų. Po gimdymo padeda akuserė ir vyriausia sesuo, o daktaro toje ligoninėje nėra. Vyriausia sesuo yra baltoji australietė, kuri mus apvedžiojo po visas nedideles patalpas.

Apvaikščioję visą misijų rajoną, grįžtam i laivą pietums. Po to tučtuojau pantoniniu laiveliu išplaukiam i kitą netolimą salą koralų pažiūrėti. Bet nesupėjus išplaukti, ir vėl prasideda lietus! Dar pradžioje nesmarkiai lyja, bet i vandenį lysti nebėra didelio noro, tad kiek paplaukioję, grįžtame atgal.

Antrą valandą po piet laivas pajuda iš Budova misijos vietovės. Didelis būrys vaikų ir suaugusių, krante stovėda-

1995 m. gruodžio 3 d. Toronto Prisikėlimo parapijoje buvo pakrikštyta Rūtos ir Steve Sedlak dukrelė Alinos, Jennifer, Kristinos vardais. Krikšto tėvais buvo Rosalina Lat-Kedvessy ir Sigitas Montvila. Dešinėje - Rūtos motina G. Montvilienė, gyvenanti Montrealyje.

st.catharines

IVAIROPAI DOSNŪS

Mūsų žmonės negaili lietuvių: Jonas Lianga praeitais metais aplanke Lietuvą, paskirdamas 5000 litų studentų fondui. Anelė ir Jurgis Ališauskai šiais metais paaukojo 1000 dolerių Telšių Kunigų Seminarijai. Mūsų tautinės parapijos nariai aną dieną suaukojo virš 2000 dolerių vietos Pranciškonų Misijos pastatų remontui, ir t.t., ir t.t., visur, kur tik reikia paremti lietuvių reikalus.

Nežinoma, kiek mūsų tautiečiai siunčia į Lietuvą savo giminių reikalams, o siunčia tūkstančiais, ir metal iš metų, neklausdami, kuri ten partija valdo tą Lietuvą ir nelaukdami iš jos jokių pagyrinų ar medalių. O kur dar veikla, kovojant už Lietuvos teisę būti laisvai ir nepriklausomai? Irgi - metal iš metų.

Kai katariniečiai suorganizavo 1991 metais rugpjūčio pabaigoje didelę tarptautinę demonstraciją už Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų sovietų pavergtų tautų nepriklausomybę, tai pasitaikė taip, kad tą pačią dieną subyrejo ir pati sovietinių rusų imperija! Ir net tą pačią valandą, kai pradėjo suirti sovietų vyriausybė. Šios žinios pasiekė žmones dar tebedemonstruojančius prie St.Catherines Miesto Rotušės, tebedalyvaujant miesto merui ir kitems miesto ir Kanados vyriausybės žymiesiems atstovams. Kaip taip atsitiko? Paprastai: lietuviai katariniečiai taip darė metai iš metų, ir vis maždaug tuo pačiu laiku.

Keista, tačiau Lietuvoje dar dabar yra nemaža tokių, kurie mano, jog Lietuva niekad pavergta nebuvo, kad ją nepriklausoma padarė jie - ir niekas kitas. Gali taip manyti, gali savo sąžinę taip raminti, to

jiems laisvoje Lietuvoje niekas negali uždrausti, bet - tikroji tiesa randasi visai kitoje puseje. Tai tokia tiesa, kuri nusako ir LIETUVOS ATEITĮ: Lietuva niekad nebus pavergta ilgam laikui, nes tuo rūpinasi ir rūpinsis visame pasaulyje tebesantys tikri lietuviai, ne tokie, kurie siūbuoja net mažam karjeros vejeliui papūtus. Ar tai tik pasigyrimai? Jokių būdu! Tai tik tiesa, kurios NĖRA REIKALO SLEPTI.

Kor.

chicago

Ed.Šulaitis

Prel. K. Vasiliausko viešnagės Čikagoje atgarsiai

Vilniaus arkikatedros klebonas kun. Kazimieras Vasiliauskas po savo viešnagės Čikagoje, grįžo atgal į namus rugsejo 18 d. ir vėl įsijungė į savo kasdieninius darbus, kurių jam ten tikrai netrūksta. Jis su dėkingumu prisimena savo praleistas dienas su Čikagos ir apylinkių lietuviais, sakydamas, kad jam tie susitikimai padėjo geriau suprasti mūsų tautiečius ir pažinti jų rūpesčius ar džiaugsmus. Jis prašo perduoti visiems jo sutiktiems lietuviams daug gražių linkėjimų bei sveikinimų.

Bviešint Čikagoje prel. K. Vasiliauskui buvo graži proga susitikti savo jaunystės draugą dr. Gabrielį MISEVICIŲ, gyvenantį ir dirbantį Kankakee mieste. Susitike čia turėjo daug ką prisiminti apie tas dienas, kuomet mokėsi Biržų gimnazijoje. Bet žiaurus likimas juos buvo ilgam išskyres. Svečias iš Vilniaus savo jaunystės draugui išteikė nesenai išleistą katedros medali.

Lietuvos spaudoje nesenai nuskambejo žinios, kuriose sakoma, kad prel. K. Vasiliauskas daug remia į vargą patekusius

tautiečius ir jo durys neuždaro nuo nelaimingų žmonių srauto. Kiek imandamas jis stengiasi visiems padėti. Toks jau yra šio prelato nusiteikimas, kuris visus džiugina ir skatina sekti jo pavyzdžiu.

Jonas DAINAUSKAS, gyvenantis Brighton Parko lietuvių apylinkėje, yra aktyvus įvairių organizacijų veikėjas, paskaitininkas, spaudos bendradarbis, su

negalavo spalio mėnesio pradžioje, bet dabar jį grįžta prie savo kasdienių darbų bei išipareigojimų. Spalio 28 d. jis jau pradėjo skaityti paskaitas Pedagoginiame Lituanistikos Institute, kur jis dėsto istoriją. Linkėtina šiam darbsčiam vyriui geros sveikatos ateityje!

Justinas Petrutis buvo vienas iš sužeistųjų per plačiai nuskambėjusią mokyklinio autobuso ir traukinio nelaimę Fox River Grove miestelyje, Čikagos priemiestyje.

Jis buvo vienas tos gimnazijos mokinių. Toje nelaimėje žuvo 7 mokiniai, bet Petručiui pavyko išvengti didesnio sužeidimo ir jis sveiksta. Amerikiečių dižioji spauda buvo idėjusi jo sesers, irgi tos gimnazijos mokinės, Erikos nuotraukas, kuriose ji matoma liūdinti toje nelaimėje žuvusių draugų.

Eglė Bernotėnaitė-Pacevičienė yra naujai iš Lietuvos atvykusi Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centro Čikagoje darbuotoja. Ji yra Lietuvos centrinio valstybinio archyvo vyr. archyvistė, turinti 8 metų stažą. Tame archyve yra saugomi datuoti dokumentai nuo 1917 iki 1990 metų. Eglė čia žada darbuotis apie pusę metų, padedant sutvarkyti Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centre susikauptus gausius archyvus.

Domas Smulgys iš Kauno BANGOS komandos, LITUANICOS valdybos pakviestas, atvyko į Čikagą ir įsiūnė šios komandos vienuoliką salės futbolo pirmenybėse. Šiuo metu LITUANICA pasidarė pati "lietuviškiausia" komanda, kokia ji jau seniai yra buvusi. Dabartiniu metu joje rungtyniauja tik du kitataučiai.

Algio Rugieniaus pranešimas. JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vicep. sporto reikalams, Algis RUGIENIUS, padarė pranešimą per LB Tarybos sesiją St. Petersburg, o pranešimo tekstus išsiuntinėjo visoms Lietuvių Bendruomenės Apylinkėms. Lyd raštyje jis sako: "Kviečiu Jūsų apylinkės lietuvių sportuoti, sportininkus įsijungti į vietinius lietuvių sporto klubus ar tiesioginiai išrašyti į Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Sąjungą. Raginu įtraukti į apy-

linkės valdybas narių sporto reikalams, kad padėtų ir derintų sporto veiklą savo apylinkėse".

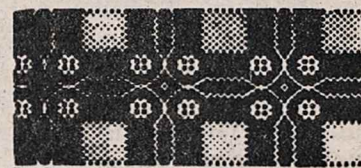
Beje, Algis Rugienius buvo JAV išvykos į Lietuvą praėjusią vasarą organizacinio komiteto pirmininku ir jau nuo seno yra Detroito Lietuvių sporto klubo KOVO pirmininku.

Žurnlas "Sporto mokslas"

Mus pasiekė rimto sporto žurnalo - SPORTO MOKSLAS pirmasis numeris. Tai Lietuvos Sporto Mokslo Tarybos ir Lietuvos Olimpinių Akademijos žurnalas, redaguojamas dr. prof. Povilo KAROBLO. Žurnalo redakcinę kolegiją sudaro žmonės, kurie turi daktaro laipsnius ir profesoriauja įvairiose mokslo institucijose. Šis žurnalas, kuris turi tik 200 egzempliorių tiražą, yra 36 puslapių apimties ir žada rodytis tik du kartus metuose. Jo straipsnių santraukos yra spausdinamos anglų kalba.

Sabonis vėl pasižymėjo.

Arvydas SABONIS, savo antrose reguliaraus NBA sezono rungtynėse, nustebi no visus savo sugebėjimais ir pranoko daugelį šios lygos senbuvų. Sekmadienį, lapkričio 5 d. Portlande įvykusiose rungtynėse prieš Utah JAZZ jis tarė svarų žodį jo komandos laimėjimė. Utah buvo nugalėta 109-105, o Sabonis šių rungtynių paskutiniame ketvirtelyje pelnė 8 taškus ir atkovojo 7 kamuolius nuo lentos. Iš viso jis per visas rungtynes surinko 16 taškų ir atkovojo 10 kamuolių. Apie jo gerą pasirodymą šį kartą rašė "Chicago Tribune" dienraštis, kuris ne kartą paminėjo Sabonio pavardę ir pabrėžė kad jis yra lietuvis.

NUSIŠYPSOKIME:

Žmona vyro kambaryje aptiko daug butelių.
- Iš kur jie atsirado? - klausia griežtai.
- Aš ir pats stebiuosi! Juk niekada tuščių butelių neperku...

- Joneli, juk tu - kairiarankis!
- Na ir kas? Kiekvienas turi koki nors trūkumą. Štai tu - kuria ranka maišai arbatą?
- Žinoma, dešine!
- Matai! O normalūs žmonės maišo šaukšteliu.

85 metų žmona savo 95 metų vyrui Kalėdom dovanų nupirko šešerius geros rūšies marškinius.
- Kuriems galim man tiek daug tų marškinių? - nustebejęs paklausė vyras? Juk turiu dar kelerius geras marškinius ir visų, turbūt, jau man nebeteks dėvėti nei po vieną kartą...
- Nesijaudink, kas liks - bus kitam vyrui.

Turgavietėje ūkininkė prisikrovusi į ratus sviesto, bet nelabai ji saugo. Prieina policininkas ir nori ją perspėti:
- Motin, vagių pasisaugok!
- Nėra reikalo.
- Kodėl? - nustemba policininkas.
- Visi vagys dabar valdiškas tarnybas gavo.

Prisikėlė Leninas, pamatė kas aplink dedasi, paskaitė laikraščius, naujas knygas ir dingo. Jį surado stotyje su lagaminais.
- Kur jūs, Vladimirai Iljičiaus?
- Į emigraciją, į emigraciją... Viską reikia daryti iš pradžių...

Kirgyzietį už politiką nuteisė ištremti. Kur? - leido pasirinkti pačiam.
- Bet kur, tik ne į Lietuvą!
- Kodėl?
- Iš ten niekas negrįžo!

Vieni tėvai, būdami tarybiniai patriotai, ir savo vaikus tarybiškai pavadino: vyriausiam sūniui davė Stalino vardą, vidurinę dukrelę pavadino Revoliucija, o jauniausią sūnų - Penkmečiu.

Kartą motina girdi, kad Penkmetis kažko neramus ir lyg vertki pradeda. Ji suprato, kad kažkas vyksta ir pradėjo žadinti vaikus:
- Stalintai, kelk Revoliuciją - Penkmetis susirgo.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	
4.25% už 30-89 dienų term. indėlius	
4.50% už 90-179 dienų term. indėlius	
4.75% už 180-364 dienų term. indėlius	
5.00% už 1 m. term. indėlius	
5.50% už 2 m. term. indėlius	
5.75% už 3 m. term. indėlius	
6.00% už 4 m. term. indėlius	
6.25% už 5 m. term. indėlius	
5.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
5.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.25% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.75% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.75% už RRSP ir RRIF ind.	
(variable rate)	
5.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
6.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
4.00% už OHOSP (variable rate)	
3.75% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)	
4.75% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000	
4.50% už Amerikos dol. 1 m. GIC	
4.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).	
Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.	

AKTYVAI per 103 milijonus dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santau-pų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire Transfer) į LIETUVĄ ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniai nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. SKYRIUS ANAPILN: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	4.50%
180-364 d. term. ind.	4.75%
1 metų term. indėlius	5.00%
2 metų term. indėlius	5.50%
3 metų term. indėlius	5.75%
4 metų term. indėlius	6.00%
5 metų term. indėlius	6.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.00%
1 metų GIC-met. palūk.	5.25%
2 metų GIC-met. palūk.	5.75%
3 metų GIC-met. palūk.	6.00%
4 metų GIC-met. palūk.	6.25%
5 metų GIC-met. palūk.	6.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	5.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	6.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.75%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.50%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...2.25%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	4.00%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

DRESHER

DRAUDA	Nekilnojamas turtas	Nekilnojamo turto įkainojimas
Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.	Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius	- mortgičių - mokesčių - turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p. Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampus Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416-762-4232 FAX 416 762-5588

Kanados Lietuvių Fondas

AUKOS KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

\$20.- už E. Jakubiliene - J. Strodmskis; už M. Šakalini \$50.- V. Plečkaitis; \$40.- G.S. Mitalas. Po \$20.- R. O. Barisa, J. Jurkūnas, V.J. Priščiapionka, A. Paškevičius, V.Radzius, J. Valiulis, B. Vilčinskas, A. Šimanskis, J. Danys.

\$200.- už J. Klypą - J. Kažukauskas.

Po \$100.- už H. Matijošių - L. Jakomaitis; už Tėvus - J. Rimšaitę; už P. Povilaitį - J. Kibirkštis, už Z. Ras-
tapkevičių - L.Z. Mockus; už J. Stalioraitį - B. Staliorai-
tienę; už Adolfą Mitalą - L. Radzevičienę; už Algirdą
Mitalą - I. Radzevičienę; už P. Radzevičių - L. Radzevi-
čienę; už St. Čepą - E. Čepienę.

\$75.- už J. Domeiką - S. Domeikienę; \$25.- už M. Juodgalviene - G.E. Petrauskai; \$20.- už I. Ramoną - E. Bersėnienę.

Išnašai į Fondą

\$2000.- Aloyzas Rūta; \$1,500 - Kr. Koop. "Parama";
Po \$500.- Kr. Koop. "Talka", V. White-Bumbulytė, R. Dornfeld-Bumbulytė, K.L.B. Sault Ste Marie apylinkė;
Po \$300.- A.D. Dickson, P. Bražiūnas; \$200.- C.A. Januškevičius; po \$100.- E. Lengnikas, G. Noreika, J. Staškevičius, E.A. Eimantas, S. Urbantas, J. Bataitis, A.E. Weir, K.L.B. Delhi -Tillsonburgh Apylinkė; J.Rimšaitė, A. Gaurienė, L.Z. Mockus, L. Radzevičienė, A. Stane-
nas; \$75.- S. Danaitienė; \$50.- K.A. Gudžiūnas; \$45.- B. Vilčinskienė; po \$40.- J. Buškevičius, A.J. Gatautis; \$20.- V. Žitkus.

Testamentiniai palikimai: po \$500.- Izabelė Kandrotas, Antanas Masiulis.

Kai kurios apylinkės per Fondo igaliotinius sudarytų aukotojų sąrašų nuorašus siūncia tiesiai spaudai.

Viesiems aukotojams padėka - Kanados Lietuvių Fondas

montreal

MIRUSIEJI:

● ELENA RUZGAITINĖ, 73 m. an. žiausia mirė, palikdama sūnų Petrą ir dukterį Albina su šeimomis.
Palaidota Notre Dame des Neiges Kapinėse.

● Prof. Vytautas PAVILANIS po sunkesnės operacijos sugrįžęs iš ligoninės, sveiksta namuose.

● Lilė GEDVILAITĖ buvo partrenkta pravažiuojančios mašinos. Sužeista koja gyja gerai.

● Kalėdinių švenčių metu DEBORA INTAITĖ, montrealiečių Eleonoros ir Juozo Intų duktė, susižiedavo su ROBERT KEVELAARS. Vestuvės bus gegužės mėn. 1996 m., Vancouver'io mieste. Sveikiname!

● L.K.MINDAUGO Šaulių Kuopa skelbia metinį susirinkimą š.m. KOVO mėn. 10 val., po 11 val.pamaldų.

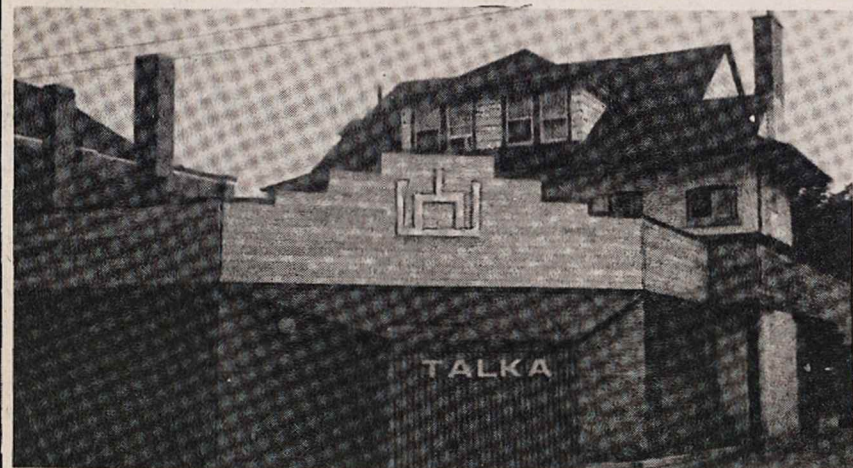
hamilton

● HAMILTONO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS surengė pobūvį-koncertą 1996 m. sausio mėn. 6 d., 4 val.v., Jaunimo Centro salėje.

Programą atliko Pensininkų Choras, vadovaujant Aldonai Matulicz.

● NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ rengė KLB Hamiltono Apylinkės valdyba Jaunimo Centro salėje.

VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, IŠKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"T A L K A"-LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905-544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.75%
santaukas 3.25%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 4.75%
180 dienų indėlius 4.75%
1 m. term.indėlius 5.50%
2 m. term.indėlius 5.50%
3 m. term.indėlius 5.875%
4 m. term.indėlius 6.25%
5 m. term.indėlius 6.75%

RRSP ir RRIF (Variable) 3.00%
1 m.ind. 5.50%
2 m.ind. 5.50%
3 m.ind. 5.875%
4 m.ind. 6.25%
5 m.ind. 6.75%

PASKOLAS
Asmeninės nuo 13.00%
nekiln. turto 1 m. 7.25%

Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

TĖVYNĖS PADANGĖJE

IR VĖL NAMUOSE, KAUNE

Po ilgesnių vasaros atos togu ir sveikatos remontų Montrealyje, vėl grįžau į Kauną. Čia radau Reginą besirūpinančią kredito uni-
jų steigimo reikalais, o Juozuką belankantį Jono Jablonskio mokyklą. Man bebūvant Kanadoje, juodu sugalvojo ir persikraustė į kitą butą Aukštųjų gatvėje. Pastatas gerokai senesnis, dar prieškarinių laikų, užtat išplanavimas daug geresnis. Visi kambariai sviesūs, virtuvė erdvi, tualetas, kaip čia įprasta, nepadalintas į dvi dalis. Yra karštas vanduo ir t.t. Visi remonto darbai beveik užbaigti. Taigi, gyvenk ir džiaukis, tik sveikatos ir laiko turėk.

Man būvojant Kanadoje rodos, ir kultūrinis gyvenimas Lietuvoje pagyvėjo. Visokių pramogų, parengimų apstu ne tik Vilniuje bet ir Kaune. Operos, operetės, dramos teatrai, įvairūs minėjimai, sporto žaidynės užpildo daugelio tautiečių laisvalaikius. Gal tik nepilnai apšviestos ir nesaugios miesto gatvės kiek apriboja vakarinę žmonių nuotaiką.

Per paskutiniuosius metus Laisvės Alėja labai pakeitė savo veidą. Dauguma pastatų atnaujinta, atidaryta naujų, gražių apšviestų, patrauklių restoranų (galų gale su moderniais tualetais) ir mandagiais besišypsančiais patarnautojais. Lietuvos ekonominis gyvenimas, nors ir pamažu, bet gerėja. Didinami tarnautųjų atlyginimai, po truputį ir pensijos. Šiomis dienomis prez. A.

"NL" RĖMĖJŲ PRENUMERATAS ATSIUNTĖ:

A.Brilvicas, A.Mecelis, A.Kirkilionis, J.Dapkus, M.Šniuolis, Ch.Juška, B.Vaičaitis, E.Zubrienė, J.Vyšniauskas, P.Kerevičius, S.Mazulaitis,

P.Kerevičius, S.Mazulaitis, H.Urniežius, Mrs.Sh. Ivan-Milaknyte, P.Cesnulis, L.Simonelis, J.Paslauskas, K.Ambrasas, W.Shiller, A.Paškevičius, A.Gaurienė, V.Gudaitis, V.Pulkauskas, National Library of Lithuania, Br.Staškevičius, J.Piečaitis, R.Tutinas, J.Riauba, Vl.Morkūnas, J.Dalmotas, R.Keturka, C.Januškevičius, J.Kriščiokaitis, Mrs. D.Smilgis, O.Čečkauskienė, E.Senkuvienė, P.Kripas, Sig.Krašauskas, P.A.Lecours, V.Zavadskienė, L.Grigelis, Mrs.E.Szewczuk, B.Papaurėlis, P.Juodelis, St.Kuzmickas, W.Miastis, K.Sviežikas, Henry Shoeffler, J.Zabieliauskas, A.Vapšvienė, P.Latvaitis, F.Jurgutavičius, A.Barkauskas, St.Senkus, A.Kenstavičius, R.Barčėška, I.Cipkienė, M.Pakulienė, A.Petryla, Ed.Malkus, G.Adomaitienė, J.Merkevičius, K.Martinėnas, J.Karosas, J.Sakalauskas, J.Budreika, J.Pilipavičius, G.Rudinskienė, Vl.Juška, K.Mileris, B.P.Juodelis, B.Jungmeisteris.

"NL" RĖMĖJO PRENUMERAS IR AUKĄ ATSIUNTĖ:

\$1,000.- Ant.Braškys (pagal testamentą); \$750.- "TALKA"-Lietuvių Kredito Kooperatyvas; po \$500.- Lietuvių PRISIKELIMO P-jos Kooperatyvas, A.Masiulis (pagal testamentą); po \$100.- St.Dalius, A.Daniliauskas; \$ 95.- Gustav von Černin; \$70.- E.Vabalienė; po \$ 50.- Pov.Genčius, A.Mikalajūnas, D.L.K.ALGIRDO Šaulių Kuopa; po \$25.- E.Dekšienė, Mrs.St.Laimikis, J.Jocas; po \$ 20.- V.Zemaitaitis, J.Bitneris, J.Jakaitis, Mrs.A. Meškus, Ip.Gauteras, P.Alekna; po \$15.- W.Lapenas, V.Drešeris; po \$10.- Br.Jazokas, K.Lukošius, A.Saladžiūsis, S.Pocauskas, A.Latvaitis, A.Petrašiūnas, J.Yurkus, A.Rubinas; po \$5.- F.Bociūnas, J.Dragūnienė, V.Butrimas, J.Adomaitis, J.Latvytis; \$3.- R.Bulovas.

VISIEMS - nuoširdus AČIŪ!

"NL"

Montrealio aerodromas

Brazauskas, kalbėdamas per Lietuvos radiją, pažadėjo padidinti ūkininkų rėmimo fondą iki 100 mil. litų, ir bent dalį šios sumos ūkininkams paskirstyti per dabar besikuriančias kredito unijas. Bet ir čia dar nieko tikro nėra: "pažadėta - patiesyta, netesėta - negriešyta". Vietovių, norinčių steigti kredito unijas, vis daugėja, bet jų registracijos - legalizavimo procedūros vis sunkėja. Pas mus sovietiskai-lietuviška biurokratija, kredito uni-
jų pradėjimui vis atsiranda naujų kliūčių. Susidaro vaizdas, kad Lietuvos Banko priežiūros departamentas bei Ekonomikos ministerija ne taiso, bet ardo ir taip jau sunkiai nueitą kredito uni-
jų atkūrimo kelią. Kyla klausimas KODEL? Ar tai atsargumas, komercinių bankų pavydas ar tik paprasta valdininkų ignoracija? Kagi, pagyven-

sime - pamatysime. Kartais ir "du žingsniai atgal būna naudingi... J.P.

PADĖKA

Didžiai Gerbiamas Pone Joneli,

Nuoširdžiai dėkoju Jums, kad ir šiais metais, rinkdamas aukas, rėmėte Vasario 16-osios gimnaziją. Tai labai sunkus ir reikalingas darbas, nes be Rėmėjų būrelių ištikimos paramos ši mokykla seniai būtų užsidariusi. Dabar ji ne tik išsilaikė, bet augo ir klestėjo.

Prisiminkime, kaip vargingai gimnazija kūrėsi. Pradžioje ji negavo vaidžios paramos ir gyveno tik iš aukų. Jau tuomet buvo abejojančių gimnazijos reikalingumui, kurie vis rasdavo argumentų jos neremti. Šiandien Jūs ir kiti rėmėjai galite didžiuotis, kad padėjote šią gimnaziją įkurti ir išlaikyti. Dabar vaikai gali mokytis naujame klasių pastate ir atstatytoje pilyje, gyventi moderniškuose bendrabučiuose. Jūsų dėka, jaunimas iš viso pasaulio mokosi lietuvių kalbos, istorijos, literatūros, turi galimybę pažinti mūsų kultūrą ir pasisemti lietuviškos dvasios.

Vokietija yra arti Lietuvos. Todėl mus dažnai aplanko tautiečiai. Jie labai stebisi, kaip išeivijos lietuviai, kurie patys buvo pabėgėliai ir naujakuriai svetimose šalyse, sugebėjo įkurti ir išlaikyti tokią mokyklą. Ne vienas svečias iš Lietuvos aplankęs gimnazijos biblioteką ir pamatęs Enciklopediją, B.Kviklio "Mūsų Lietuvą" ir kitus monumetalus išeivijos leidinius, ir sužinojęs, kiek knygų ir laikraščių išeivijoje išėjo ir išėina, paveiktas išeivių patriotizmo, lieka sugraudintas iki ašarų.

Ir vokiečiai, gerbdami lietuvių veiklą bei pastangas išlaikyti šią mokyklą, žada ją toliau remti. Tačiau Vokietija šiuo metu išgyvena didelę ekonominę krizę ir valdžios parama privačioms institucijoms, taigi ir mūsų gimnazijai, mažėja. Tai jau patyrėme šiais metais. Todėl lietuvių aukos yra labai svarbios.

Gyvenimas rodo, kad gimnazija vis dar reikalinga. Šiais mokslo metais gimnazija 199 mokinius, kurių 52 iš Vokietijos, 1 iš JAV-ų, 1 iš Kanados, 1 iš Argentinos, 2 iš Urugvajaus, 1 iš Malio ir 4 iš Lietuvos. Taigi, toli gražu gimnazijoje mokosi ne tik vaikai iš Lietuvos. Didesnė dalis yra išeivijos vaikai.

Žinodami Lietuvos mokyklų sunkumus, suprantame, kodel tėvai siūncia savo vaikus į šią gimnaziją. Džiaukimės, kad dabar galime padėti ir Lietuvai, mokydami ir auklėdami jaunuolius krikščioniškoje, demokratiškoje dvasioje. Mūsų tėvynei reikia jaunuolių, kurie nauja dvasia, gerai mokėdami vakarietiškas kalbas, grįžtų ir padėtų atstatyti kraštą. O iš Lietuvos atvyksta ne vien tik turtuolių vaikai. Daugelis jaunuolių išlaikomi užsienyje gyvenančių giminių. Turime ir laikinai Vokietijoje besistazuojančių mokslininkų vaikų, kurie šiaip nesugebėtų siųsti savo vaikų į užsienį mokytis.

Praeitais mokslo metais išleidome 14 abiturientų, 9 iš Vokietijos ir 5 iš Lietuvos. Šiais metais ruošiamės 8. Šiomis dienomis išsiųsime 1994-95 mokslo metų Metraštį, iš kurio daugiau sužinosite apie mūsų darbą.

Ši kartą besitariančių švenčių proga norėjau padėkoti už didelę paramą.

Linkiu Jums ir Jūsų artimiesiems palaimint Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

Perduokite mūsų padėką ir linkėjimus visiems Jūsų Rėmėjų būrelio nariams.

A. Šmitas, Vasario 10-osios gimnazijos direktorius
Hiutenfeldas, 1995.XII.16

LAIDŲJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F.Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd, 5784 Verdun Ave
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Kopyčios

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškime Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

